

LETO XI Številka 1

Jesenice, 10. januarja 1969

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik: oža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo „Železarnja“, Železarna Jesenice. Telefon int. uredništva 483, administracija 484 — Tisk: CP „Gorenjski tisk“

ŽELEZAR

Lužilnica v predelovalnih obratih

26. seja
upravnega
odбора

Soglasje k imenova- nju vršilcev dolžnosti

V torek, 31. decembra 1968 je bila kratka seja upravnega odbora neposredno pred sejo delavskega sveta Železarne, namenjena samo konzultaciji direktorja Železarne o predlogu za zasedbo delovnih mest vodilnih delavcev v zvezi z reorganizacijo Železarne. Člani upravnega odbora so sicer k predlogu imeli nekaj pripomb, vendar so se s predlogom strinjali in sklenili, da se kot tak v celoti predloži delavskemu svetu podjetja v potrditev, oziroma v imenovanje predlaganih kot vršilce dolžnosti največ za šest mesecev.

Med tekočimi vprašanji so odobrili samo eno nujno službeno potovanje v Avstrijo, zaradi dogovorov s firmo Alpine Montan glede uvoza hüttenberške železove rude in ekvivalentnega izvoza gredic.

Imenovani vršilci dolžnosti na vodilnih delovnih mestih

Seja delavskega sveta Železarne, ki je bila v torek, 31. decembra 1968 je imela dva dela: prvi del delovni in drugi del svečani. V prvem delu so obravnavali vprašanja, ki so ostala nerešena s prejšnje seje delavskega sveta podjetja in sicer problematiko norm in poročilo o delu komisije za kategorizacijo delovnih mest, poleg tega pa še poročila komisij, v drugem, svečanem delu, je direktor Železarne poročal o uspehih podjetja v preteklem letu, nato pa je bil svečani zaključek oziroma sprejem za vse člane delavskega sveta Železarne, izvršni odbor sindikalne organizacije, sekretariat konference ZKS in predsedstvo konference ZMS v Kazini. Poročilo službe za študij dela in časov o normah v Železarni in o problematiki v zvezi s tem so sprejeli, potrdili so pravilnik o normah z veljavnostjo od 1. januarja 1969 in sprejeli še naslednje sklepe:

1. Sistem normiranja je treba utrditi s sprejetim pravilnikom o normah.
2. Analitiki dela morajo skrbeti, da se v praksi pravilnik o normah ne bi izmaličil. Ker se maličenje pravilnika odraža predvsem v zelo širokem pisanju režijskih ur so sklenili, da se režijske ure lahko pišejo samo zaradi okvare stroja oziroma izpada električnega toka, nikakor pa ne zaradi poslabšanja delovnih razmer. V primerih ko pride do poslabšanja delovnih razmer je treba

ba omiliti normo skladno s pravilnikom o normah pri tem pa je treba odpraviti sedanjo prakso popravljanja normnih faktorjev za pretekli mesec, temveč je treba uveljaviti tekoče spremljanje izpolnitve norme po normnih skupinah kjer je le-to mogoče. Pri poslabšanih razmerah je treba ugotoviti vpliv spremembe in v istem razmerju omiliti normo že z dnem, ko je poslabšanje nastopilo. V primerih, ko je pri poslabšanju delovnih razmer potrebna raziskava, je treba

normo omiliti takoj, ko je raziskava končana.

3. Odpraviti je treba poprečje norm v sedanjem smislu. V poprečju norme so lahko le delovna mesta, ki oskrbujejo z vložkom ali odnašajo izdelke z delovnega mesta, ki je v direktni normi. Tudi ta delovna mesta imajo lahko svojo normo, vsa ostala delovna mesta v obratu pa so v režiji.

Prav tako je treba izločiti iz poprečja norme vodstveni kader obratov, kjer imajo vpeljane norme (od delovodje navzgor) ter ta kader vezati na maso osebnega dohodka obrata.

4. Pri urejanju sistema nagrajevanja je treba poudariti delo v normi tako, da je start pri delu v normi za 20 do 30 % višji, kot pa je delo v režiji. Delovodski kader pa je treba vezati na število režijskih ur.

Na tej seji so poslušali poročilo komisije za kategorizacijo delovnih mest in po delo komisije odobrili in so (Nadaljevanje na 2. str.)

Perspektiva za leto 1969

Na 10. seji DSZ 31. decembra je direktor Železarne mag. inž. Peter Kunc ob zaključku svojega poročila označil osnove za delo in orientacijo podjetja v letu 1969, ki jih v celoti objavljamo:

Plan proizvodnje upošteva zahteve tržišča ter se istočasno prilagaja kapacitetam v posameznih obratih, ob dosedanjem izkoriščanju koledarskega časa. Po oceni izvršitve plana za leto 1968 predstavlja plan jekla povečanje za okrog 10 %, plan blagovne proizvodnje pa za 70 %. To je povečanje od 320.000 ton v letu 1968 na 350.000 ton v letu 1969. Izračun plana blagovne proizvodnje znaša 741 milijonov po domačih ocenah, kar pomeni ravno tako povečanje za 10 % v odnosu na realizacijo v letu 1968. To povečanje pa se nanaša na povečano proizvodnjo le delno, v večji meri pa na premik v internem asortimentu, seveda pod pogojem, da bomo bolj dosledno kakor doslej izpolnjevali kvalitetni asortiment. Rebalans jekla planirane proizvodnje nam kaže primanjkljaj okrog 10.000 ton, zato predvidevamo za naslednje leto nabavo okrog 12.000 ton polfabrikatov (TVT) iz uvoza ter delno koriščenje trakov iz Siska v dolžini od 300 do 400 m, v kolikor dosedanja proizvodnja valjane žice ne bo zadovoljevala. Za normalno obratovanje v žičarni je predvidena tudi nabava 2.000 ton valjane žice za žebeljarno in to predvsem za prve mesece naslednjega leta.

Ob upoštevanju storitev tujim firmam, investicij v lastni režiji, prodaje odpadkov, prodaje materiala, tečajne razlike in rabatov, internih učinkov in izrednih dohodkov, lahko pričakujemo celotni dohodek v višini okrog 840 milijonov N din. Ob upoštevanju bistveno povišanega izplena, ki naj bi dosegel vrednost 71 % in ob znižani porabi koksa, mazuta, ognjevzdržne opeke, kokil itd. po ob planu sprejetih normativnih porabah, bomo v naslednjem letu porabili od celotnega dohodka 61,9 % za kritje surovin in materiala. To je nasproti letu 1968, ko smo se gibal čez 65 %, velik uspeh in je

to naša prva notranja sanacija Železarne. Skupni materialni stroški naj bi po planu znašali okrog 74 % od celotnega dohodka, v letu 1968 pa so se gibal okrog 77 %, kar se kaže na zaostrenih pogojih tudi pri ostalih stroških proizvodnje. Tak procentualni premik v materialnih stroških lahko pričakujemo tudi zato, ker smo planirano poprečno prodajno ceno v zaključevalnih pogodbah za leto 1969 izračunali na 2.150 N din/t, kar je bistveno več kot smo dosegli v letu 1968. To smo dosegli z odpravo rabatov in s spremembo asortimenta.

Vse to pa nam ne zagotavlja, da pokrijemo normalne osebne dohodke v letu 1969 in bo zato potrebno intenzivno razmišljati o dodatnih premikih za izboljšanje poprečne prodajne cene oziroma o dodatni racionalizaciji naše proizvodnje, ki naj bi bistveno znižala stroške proizvodnje.

Zavedati se moramo, da izgubo iz leta 1968 lahko pokrijemo samo in izključno z boljšim delom v naslednjih letih in če se hočemo izogniti minimalnim osebnim dohodkom, potem moramo že v letu 1969 izravnati izplačane osebne dohodke z ustvarjenim dohodkom. Da to dosežemo, se moramo prizadevati vsi in če bo vsakdo doprinesel svoj ustrezen del, ne toliko z besedami kot z delom, sem prepričan, da bomo v tem tudi uspeli.

Nove zadolžitve in razmejitev dolžnosti pri vodilnem kadru bo treba tekom leta poglobiti in če tolikokrat sprejete sklepe dosledno izvajati. Le tako bomo uspeli v letu 1969 ne samo dosegati postavljene naloge, ampak tudi sprejeti dodatne obveze, ki nas edino lahko pripeljejo do pozitivnega zaključnega računa za leto 1969.

Ob tem je izredno важен sklep delavskega sveta, ki ga je sprejel ob potrjevanju količinskega plana, da se morajo vse naloge izvrševati ob sedanjem normativu delovne sile in po možnosti od sedanjem staležu.

Leto 1969 ne bo nič lažje od predhodnega leta, toda postali smo že trdni borci. Prepričan sem, da bomo uspeli ne na račun večjega fizičnega dela posameznika, temveč na račun bolj organiziranega in koristnejšega dela. Vse to je potrebno, da bomo zagotovili sebi kruh in bodočnost ob lažjih pogojih kot smo jih imeli v minulem letu in kot jih bomo imeli letos.

Kako naprej?

Zadnji dan v letu 1968 je imel svojo sejo delavski svet naše Železarnice. Na seji so med drugim tudi imenovali vršilce dolžnosti za vodilna delovna mesta povezana z novo reorganizacijo, ki je bila sprejeta na predzadnjem zasedanju.

O sami reorganizaciji je bilo že veliko napisanega in povedanega. Zadeva je v ospredju že precej časa. S tem zasedanjem je zaključena prva etapa in delavski svet je postavil na reorganizirana delovna mesta nove, pa tudi stare sodelavce. Vsiljuje se vprašanje, zakaj smo vse to naredili in kaj bo sedaj drugače? Prepričan sem, da se večina članov našega kolektiva tudi tako vprašuje. Pred nami sta možna samo dva odgovora:

— Ali bomo tudi v bodoče tako delali kot smo sedaj navajeni, v tem primeru se ne bo nič spremenilo in bo šlo tako naprej kot doslej. Lahko pa tudi slabše.

— Ali pa bomo morali začeti drugače. Pri našem delu bomo morali uvesti novega duha in nove prijeme. Pravzaprav niti ne nove. Temveč samo tiste, ki so pri delu normalni, pa smo nanje že skoraj pozabili.

Naš vodilni kader od delovodij do direktorjev sektorjev bo moral delati tisto, za kar je postavljen in plačan. In to ne samo nekateri, temveč vsi. Do sedaj se je pogosto dogajalo tako, da nekateri svojega dela niso zadovoljivo opravljali. Čakali so, da ga je opravil tisti, ki je po rangi nad njimi, ker so bili tako navajeni. Tako so eni imeli preveč dela, ker so ga opravljali tudi za svoje podrejene. Zato jim je večkrat zmanjkalo časa za njihovo lastno delo. Drugi pa so kar lepo živeli, prejemali svoj zaslužek in uživali v tem, da so tisti nad njimi opravljali njihovo delo. Asistenti namesto delovodij, obratovodje namesto asistentov in tako naprej do tehničnega direktorja, ki je večkrat imel zelo »strokovno« naloge, da je interveniral za dostavo »ladij« ali vagonov.

S takšnim načinom dela bomo morali prenehati. Razporeditev časa bo morala biti v bodoče bolj racionalna in njegova uporaba čim bolj koristna. Vsakdo bo moral delati tisto, kar mu določa delovno mesto.

Druga stvar je naša odgovornost. Ta je bila v preteklosti sicer mnogokrat poudarjena, posebno kadar je šlo za kategorijo delovnega mesta, vendar je bila zelo imaginarna. Vodilni kadri, ki so na višjih in tudi na bolj plačanih delovnih mestih, bodo morali prevzeti tudi resnično odgovornost za svoje delo. To bo veljalo od zgoraj navzdol. Zato se pri tem ne bo mogel nihče izmakniti, ker bo sicer odgovarjali tisti nad njim. Do sedaj je bila naša napačna kolektivnost in solidarnost kar na mestu, ker tisti, ki jo je dopuščal, sam tudi ni prav nič odgovarjal. S tem, da bomo zahtevali v vsakem primeru resnično in konkretno odgovornost, bo takšne solidarnosti hitro konec. Nihče nima namreč drugega tako rad, da bi hobil namesto njega po koštanj v ogenj.

Seveda ne moremo reči, da je bilo prej vse narobe in da nismo ničesar naredili. Uspehe smo imeli tudi v preteklosti in sistem dela je bil za naše prejšnje pogoje z aktivno bilanco ter ustvarjenimi fondi kar dober. Nekateri se sicer pri tem niso ravno pretegnili, vendar je kljub temu kar šlo.

V današnji situaciji, ko imamo izgubo ter pred seboj precejšnje težave, pa tako najbrž ne bo več mogoče naprej. Treba bo boljše delati in tudi več narediti in to z manjšimi proizvodnimi stroški ter z višjo prodajno ceno. To pa ne bo majhen napor, ki ga bo treba enakomerno porazdeliti med vse člane kolektiva in še posebej med vodilne kadre.

Časi lagodnega dela in izgovorov so minili. Kajti priznati moramo, da smo bili predvsem v izgovorih veliki mojstri. Tam smo se res znali potruditi, da smo dokazali, kako tega ali onega ni mogoče narediti. V bodoče se bomo rajši potrudili za to, da bomo tisto, za kar smo postavljeni in plačani, brez izgovorov skušali narediti.

Računati moramo s tem, da pomeni začetek leta 1969 prelomnico v našem delu in tudi v naši miselnosti. Nihče ne pričakuje čudežev. Današnja situacija pa nas sili, da pričakujemo in tudi zahtevamo samo eno: Vsakdo naj opravi svojo dolžnost!

dip. inž. Avgust Karba

Imenovani vršilci dolžnosti na vodilnih delovnih mestih

(nadalj. s 1. str.)

trdili. Na predlog komisije so sprejeli še naslednje sklepe:

1. Komisija je obravnavala pripombe na razvrstitve v kategorije iz vseh obratov in služb, zato je treba s tem zaključiti in obravnavati le še primere, ko gre za tehnološke ali organizacijske spremembe oziroma za nova delovna mesta.

2. Odgovorna služba mora proučiti možnost uvedbe sekundarnega sistema delitve osebnega dohodka (dodatki na staž, odbitki zaradi neustrezne izobrazbe ali prakse na delovnem mestu in podobno). Sekundarni sistem delitve dohodka mora dopolnjevati sistem kategorizacije in stimulirati stalnost in prizadevnost delavca na delovnem mestu.

3. Odgovorna strokovna služba mora pregledati razvrstitev delovnih mest po kvalifikacijskih skupinah, glede na kategorizacijo in na zahteve delovnega mesta, ki so razvidne iz opisa.

4. Še naprej je treba spraviti na tekoče opise delovnih mest in privariti vse potrebno za poznejšo izvedbo analitične ocene delovnih mest, ki bo služila kategorizaciji ali drugim merilom nagrajevanja kot popolnejši sistem vrednotenja dela.

V zvezi z reorganizacijo Železarnice, ki jo je delavski svet podjetja potrdil na prejšnji seji, je direktor Železarnice mag. inž. Kunc predlagal vršilce dolžnosti za vodilna delovna mesta in za delovna mesta šefov delovnih enot. Na podlagi tega predloga je delavski svet Železarnice imenoval naslednje vršilce dolžnosti:

direktorja proizvodnega sektorja inž. Avgust KARBA, šefa oddelka TKR dr. inž. Marin GABROVSEK, direktorja tehniškega sektorja Bogomil HOMOVEC, direktor uprave osnovnih sredstev do ukinitve inž. Milan MAROLT,

sekretarja Dušan STARE, direktorja kadrovskega sektorja inž. Alojz POHAR, direktorja sektorja za ekonomiko inž. Ivo ARZENSEK, direktorja komercialnega sektorja do ukinitve Bogdan KNAFLIČ in glavni knjigovodja Franc BRAVHAR.

Šefi delovnih enot v proizvodnem sektorju:

predelovalni obrati inženir Franc VICAR, valjarne Javornik Ciril OD-LASEK, valjarne Bela inž. Janko PERNE,

talilnice inž. Stanko COP, tehnološka priprava dela inž. Janko BIDOVEC.

Šefi delovnih enot v tehničnem sektorju:

vzdrževanje inž. Miro NOČ, transport Jož KOŠIR, energija inž. Dušan SIKO-SEK.

Pri teh imenovanjih vršilcev dolžnosti so na predlog komisije za spremljanje sta-

tuta zanemarili določila člena 220 in 221 statuta Železarnice, vendar ne dalj kot za šest mesecev. V tem času mora uprava podjetja izvesti postopek po določenih samoupravnih aktov Železarnice. Pri tem pa so pripomnili, da je treba prej samoupravne akte uskladiti z ostalimi železarnami in pa z novimi zakonskimi določili.

Na podlagi sklepa prejšnje seje delavskega sveta Železarnice, da gostinska enota ŽELEZAR postane samostojno podjetje, so na tej seji sprejeli odločbo o ustanovitvi novega samostojnega podjetja z nazivom GOSTINSKO PODJETJE ŽELEZAR. V tej odločbi so določili kje bo sedež novega podjetja, kakšen bo njen poslovni predmet, kakšna sredstva zagotovi ustanovitelj Železarnice novemu podjetju za začetek poslovanja, kdo bo direktor podjetja v ustanavljanju, kdo bo poleg direktorja podpisnik, kakšni bodo osebni dohodki zaposlenih do konstituiranja in kdaj se podjetje mora konstituirati in registrirati pri okrožnem gospodarskem sodišču.

Predmet poslovanja novega podjetja bodo gostinske storitve in usluge, vzdrževanje samskih domov, samskih naselij in počitniških domov, prodajanje na drobno izdelkov, gradbenega in odpadnega materiala Železarnice članom delovne skupnosti in upokojencem Železarnice, opravljanje manjših komunalnih storitev, kot so čiščenje delovnih in poslovnih prostorov in podobno. Direktor v ustanavljanju bo dosedanji šef gostinske enote Jože FRECE, osebne dohodke bodo zaposleni sprejemali po pravilniku Železarnice do 1. julija, ko mora biti podjetje ustanovljeno in registrirano. Železarna bo novemu podjetju nudila osnovna sredstva z brezplačnim prenosom, vendar s pripombo, da jih novo podjetje ne more odutjiti brez privolitve ustanovitelja in bo za novo podjetje najela kredit za financiranje kupcev do 30 dni v znesku 1.200.000 novih dinarjev s tem, da ga bo novo podjetje vrnilo v petih letih. Železarna bo novemu podjetju nudila tudi ostala sredstva izkazana po zaključnem računu gostinske enote Železar za zaloge materiala in inventarja, za za-

loge trgovskega materiala in za denarna sredstva na žiro računu, tako redna kot amortizacijska ter denarna sredstva v blaginji.

Poleg takšne odločbe, ki so jo sprejeli zaradi ustanovitve novega podjetja, pa so sklenili, da se morajo medsebojni poslovni odnosi med Železarno in novim podjetjem določiti s pogodbo. Pogodbo je treba predložiti delavskemu svetu Železarnice v poizditev do 15. februarja 1969 in mora urediti čisto konkretno predvsem naslednja vprašanja:

— medsebojne obveznosti, — obveznosti ustanovljenega podjetja iz kreditne pogodbe,

— upravljanje in koriščenje počitniških domov, samskih domov, samskega naselja na Straži in Kazine I, ter II. nadstropje.

— zahteve Železarnice v zvezi z delom, delitvijo in organizacijo toplega obroka in mrzlih malic v obratnih kantinah ter

— obveznosti ustanovitelja za rešitev kadrovskega vprašanja novega podjetja, vprašanje koriščenja stanovanjskega fonda Železarnice in pravico zaposlenih v novem podjetju do koriščenja naših počitniških domov.

V nadaljevanju seje so obravnavali še nekatera vprašanja po predlogih komisij delavskega sveta in sicer komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva glede delne likvidacije hale šamotarne, brezplačnega prenosa stroja za brušenje parketa z gradbenega vzdrževanja na gostinsko enoto in glede porabe sredstev investicijskega vzdrževanja; nadalje komisije za prošnje in pritožbe ter komisije za spremljanje statuta, glede spremembe člena 143 pravilnika o delovnih razmerjih. Ob zaključku delovnega dela seje so za sodnika porotnika pri višjem gospodarskem sodišču v Ljubljani imenovali dipl. oec. Mitjo MEDVEŠKA, imenovali so novega predsednika komisije za gospodarstvo in osnovna sredstva, predstavnik Železarnice v svetu zdravstvenega doma na Jesenicah. Člana v razpisno komisijo za imenovanje direktorja zdravstvenega doma na Jesenicah in predstavnik Železarnice v svetu stanovanjskega podjetja Jesenice.

Jubilanti 50-letniki

V januarju so in bodo praznovali petdeseti rojstni dan naslednji naši sodelavci: ZVONKO AZMAN, strojne delavnice — 3. januarja, LUDVIK NEMEC, varnostna služba — 3. januarja, ANTON POGACNIK, OTK — 4. januarja, ANTON TAVCAR, plavž — 11. januarja, IVAN KA NOČ, GEŽ — 13. januarja, SLAVKA ZNIDAR, FRS — 20. januarja, FRANC JANSKA, livarna — 21. januarja, IVANA HRIBAR, transport — 22. januarja, VINKO SKRINJAR, profilne valjarne — 22. januarja, MIHAEL COLNAR, transport — 24. januarja in inž. JOŽE NOVAK, OTK — 24. januarja.

Iskreno čestitamo!

Izvršitev skupne in blagovne proizvodnje za december in leto 1968

IZVRŠITEV PROGRAMA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZVODNJE TER ODPRAVE ZA DECEMBER 1968

Delovna enota	Skupna proizvodnja			Blagovna proizvodnja			Odprava
	program	izvrš.	%	program	izvrš.	%	
Plavž	11.900	11.875	99,8				
Martinarna	30.000	28.770	95,9				
Elektro peč	9.500	8.782	92,4				
Livarne	1.010	1.048	103,8				
Opekarna	1.780	1.816	102,0	170	208	122,4	
TOPILNICE:	54.190	52.291	96,5	170	208	122,4	
Bluming	30.000	33.814	112,7	600	666	111,1	666
Stekel	10.800	10.211	94,5	3.000	2.732	91,1	2.854
H O P	200	193	96,4	200	186	92,8	189
Težka proga	3.900	4.549	116,6	150	551	367,4	542
Lahke proge	3.000	3.506	116,9	2.000	2.286	114,3	2.162
Valj. žice Jesenice	3.500	2.247	64,2	2.000	785	39,2	785
Valj. žice Bela	2.500	2.538	101,5		745	76,5	745
Valjarna 2400	8.000	8.818	110,2	7.800	8.580	110,0	8.580
Valjarna 1300	5.000	5.638	112,8	5.000	5.492	109,8	5.529
Jeklovlek	1.050	1.169	111,3	1.050	1.169	111,3	1.128
VALJARNE:	67.950	72.683	107,0	21.800	23.192	106,4	23.180
Hladna valj.	2.500	2.576	103,0	2.500	2.563	102,5	2.513
Zičarna	4.000	3.745	93,6	2.500	2.719	108,8	2.636
Zebjarna	1.060	1.230	116,1	1.052	1.217	115,7	1.136
Elektrodni — žica	850	819	96,3	850	815	95,9	647
Elektrodni — prašek	60	47	78,0	60	47	78,0	50
PREDEL. OBRATI:	8.470	8.417	99,4	6.962	7.361	105,7	6.982
ZELEZARNA:	130.610	133.391	102,1	28.932	30.761	106,3	30.162

Blagovne proizvodnje za dom je bilo planirano 421 ton, izvršene pa 421,8 t.

IZVRŠITEV PROGRAMA SKUPNE IN BLAGOVNE PROIZVODNJE TER ODPRAVE ZA LETO 1968

Delovna enota	Skupna proizvodnja			Blagovna proizvodnja			Odpredaja
	program	izvrš.	%	program	izvrš.	%	
Plavž	140.700	136.997	97,4				
Martinarna	343.500	340.240	99,1				
Elektro peč	94.510	86.764	91,8				
Livarne	11.499	10.438	90,8	70	258	368,6	
Opekarna	20.773	20.463	98,5	2.040	3.572	175,1	
TOPILNICE:	610.982	594.902	97,4	2.110	3.830	181,5	
Bluming	332.950	342.412	102,8	5.990	8.572	143,1	8.572
Stekel	118.250	110.998	93,7	31.050	32.669	105,2	34.103
H O P	1.460	1.043	71,4	1.460	957	65,5	992
Težka proga	46.810	56.264	120,2	4.205	5.319	126,5	5.323
Lahke proge	34.572	40.876	118,2	22.716	25.887	114,0	25.755
Valj. žice Jesenice	38.700	36.398	94,1	19.990	8.950	44,8	8.950
Valj. žice Bela	30.600	20.267	66,2		8.439	87,0	8.439
Valj. 2400	88.640	88.619	100,0	86.173	85.387	99,1	87.859
Valj. 1300	52.300	57.728	110,4	52.106	56.728	108,9	56.566
Jeklovlek	11.465	10.219	89,1	11.449	10.210	89,2	10.245
VALJARNE:	755.747	764.824	101,2	235.130	243.118	103,4	246.804
Hladna valj.	26.800	25.242	94,2	26.760	25.120	93,9	25.157
Zičarna	49.580	42.957	86,6	31.157	28.685	92,1	28.739
Zebjarna	11.808	12.495	105,8	11.699	12.323	105,3	12.308
Elektrodni: — žica	10.065	9.200	91,4	10.017	9.142	91,3	8.889
— prašek	515	599	116,3	515	599	116,3	601
PREDEL. OBRATI:	98.768	90.493	91,6	80.143	75.869	94,7	75.694
ZELEZARNA:	1.465.497	1.450.219	98,9	317.388	322.817	101,7	322.498

Preteklo poslovno leto smo v železarni zaključili z naslednjimi podatki. Skupne proizvodnje smo predvideli 1.443.580 ton; predelave in prodaje skupno je bilo izvršene za 6.039 ton več, kar pomeni na zgornjo vrednost plana za 0,5% več. Plan skupne proizvodnje so dosegli: Bluming in Stekel valjarni, težka proga, lahke proge, valjarna žice Jesenice, valjarna debele pločevine in tanke pločevine, hladna valjarna in zebjarna

Družbeni plan prodaje 305.070 ton smo za preteklo leto izvršili s 322.817 tonami ali 5,8% čez plan. Večja proizvodnja za prodajo izvira iz zmanjšanja zaloga blokov in polfabrikata v vsej železarni. Kar se tiče količin bi lahko bili zadovoljni, vendar je to samo ena stran medalje. Druga stran medalje je ta, s kakšnimi stroški smo to prodajo uspeli proizvesti in kakšno poprečno prodajno ceno smo pri tem dosegli. Za dokončno oceno našega dela

bomo morali torej še počakati, da dobimo knjigovodske podatke.

Količinsko niso izpolnili plana naslednji obrati oz. oddelki: valjarna žice Bela in Jesenice skupaj, jeklovlek, žičarna in elektrodni oddelek v valilni žici.

Izvršitev plana skupne in blagovne proizvodnje za mesec december je razvidna iz priobčene tabele.

TALILNICE: V decembru je znašala spec. poraba koksa v (nadalj. na 4. str.)

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Sprememba pravilnika o delovnih razmerjih

Na podlagi sklepa delavskega sveta Železarne z dne 31. decembra 1968 se spremeni člen 143 pravilnika o delovnih razmerjih in sicer drugi odstavek izza tabele, ki določa število dni dopusta.

Spremenjeni drugi odstavek tega člena glasi: Za določitev težavnostne stopnje služi kategorizacija delovnih mest in sicer:

- v I. težavnostno stopnjo spadajo vsa delovna mesta od 12. kategorije navzgor in vsa tista delovna mesta, kjer se delo neprekinjeno opravlja na 3 izmene oziroma stalno ponoči;
- v II. težavnostno stopnjo spadajo vsa delovna mesta od 5. do 11. kategorije in vsa tista delovna mesta, kjer se stalno opravlja delo na dve izmeni in so ta delovna mesta razporejena v kategorijo nižjo od 5.;
- v III. težavnostno stopnjo spadajo vsa delovna mesta nižja od 4. kategorije.

Dežurna služba tehničnega sektorja

od 11. 1. do 17. 1. 1969

SOBOTA, 11. 1., od 20. do 8. ure: inž. ROMAN RIŽMARIČ, Javornik I.

NEDELJA, 12. 1., od 8. do 20. ure: FRANC TAVCAR, Javornik II.

NEDELJA, 12. 1., od 20. do 8. ure: FRANC RAVNIHAR, valjarna žice Bela.

PONEDELJEK, 13. 1., od 20. do 8. ure: inž. JANEZ BIDOVEC, TPD.

TOREK, 14. 1., od 20. do 8. ure: FRANC PESJAK, OTK.

SREDA, 15. 1., od 20. do 8. ure: EDO CENCEK, tehnični sektor vzdrževanja.

ČETRTEK, 16. 1., od 20. do 8. ure: inž. BORIS BREGANT, strojno vzdrževanje.

PETEK, 17. 1., od 20. do 8. ure: PAVEL DEBELJAK, toplotna energija.

Dežurni ima sedež v pisarni tajništva tehničnega direktorja, tel. 225 — ob odsotnosti kličite tel. 410.

Morebitne spremembe dežurnih so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavimo na razglasnih deskah vseh vrtarjev. Tajništvo tehničnega direktorja

Personalne vesti

ZA MESEC DECEMBER 1968

Sprejeti: 57

Obračunani: 66 (od tega 14 v JLA)

STAROSTNO UPOKOJENI:

Ivan Mazi, roj. 1913, transport — 29 let v ZJ in Anton Purgar, 1909, plavž — 22 let in pol v ZJ.

INVALIDSKO UPOKOJENI:

Peter Blažin, 1911, strojne del. — 23 let v ZJ, Marija Ferjan, 1925, kadrovske sektor — 15 let in pol v ZJ, Martin Gliha, 1915, plavž — 28 let v ZJ, Valentina Horvat, 1907, GEZ — 17 let v ZJ, Viktor Pervanja, 1915, HVZ — 12 let v ZJ, Andrej Rutar, 1910, valjarna 2400 — 15 let v ZJ, Janez Zemva, 1913, strojne delavnice — 34 let in pol v ZJ in Majda Hutar, 1923, direkcija — 20 let v ZJ.

Upokojitev sta uveljavila tudi invalida III. kategorije:

Jože Ambrožič, 1920, martinarna — 22 let v ZJ, Franc Mrak, 1913, HVZ — 26 let v ZJ.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali težko zaslužen pokoj!

IZKLJUCENI:

Mijat Bačić, roj. 1948, valjarna 2400, Ferid Begović, 1932, Javornik I, Blaž Divaniso, 1944, Javornik I, Miro Džaković, 1950, plavž, Jože Gomzi, 1948, zebjarna, Alojz Hribar, 1942, martinarna, Jože Ivanež, 1947, plavž, Husein Keleštura, 1947, plavž, Muhamed Keleštura, 1946, Javornik I, Zlatko Kolbas, 1949, HVZ, Janez Koštrac, 1950, šamotarna, Alija Kulalič, 1947, žična valjarna, Hamdija Kulenović, 1950, plavž, Josip Leskover, 1946, martinarna, Jožica Leskover, 1949, šamotarna, Jože Muje, 1947, zebjarna, Milorad Mutić, 1940, livarna, Milica Pahor, 1950, elektrodni oddelek, Franc Pliberšek, 1947, transport, Vinco Preželj, 1942, toplotna energija, Stanislav Robič, 1950, martinarna, Karlo Rotar, 1945, martinarna, Alojz Sever, 1950, valjarna Bela, Emin Sinanović, 1947, Javornik I, Jože Škerlak, 1946, transport, Franc Volčanšek, 1946, transport in Peter Zupan, 1939, VEN.

Obvestila kolektivu • Obvestila kolektivu

Spremembe stopenj prispevkov od osebnega dohodka

Od 1. januarja 1969 dalje se po zveznih, republiških in občinskih predpisih spreminjajo stopnje prispevkov od osebnega dohodka. Ker so tudi zasluzki za december 1968 obračunani in izplačani kolektivu po 1. 1. 1969, se prav tako obračunajo po novih stopnjah.

A) Za redno delo in redno delovno razmerje se od bruto osebnega dohodka obračunajo naslednje stopnje prispevkov:

vrsta prispevka	stopnja prispevka od bruto oseb. doh.	
	do 31. 12. 1968 (stara) %	od 1. 1. 1969 (nova) %
proračunski prispevek	12,90	11,77
redni socialni prispevek	17,50	18,10
prispevek za otroški dodek in otroško varstvo	1,80	1,80
prispevek za zaposlovanje	0,30	0,20
izredni prispevek za zdravstveno zavarovanje	0,25	—
skupaj prispevki	32,75	31,87
skupni bruto osebni dohodek	100.—	100.—
ostane čisti osebni dohodek od rednega dela	67,25	68,13

Iz tabele je razvidno, da so letos skupni prispevki nižji za 0,88 % (32,75 — 31,87). Za isto stopnjo razlike 0,88 % (68,13 — 67,25) bodo tudi čisti osebni dohodki letos višji.

B) Če ima delavec oz. uslužbenec pri isti delovni organizaciji dopolnilne dohodke, se isti obračunavajo s posebnimi stopnjami prispevkov kot sledi:

vrsta prispevka	stopnja prispevka od bruto oseb. doh.	
	do 31. 12. 1968 (stara) %	od 1. 1. 1969 (nova) %
proračunski prispevek	11,39	10,26
prispevek za zdravstveno zavarovanje	5.—	5.—
posebna stopnja republiškega prispevka iz delovnega razmerja	15,81	15,81
skupaj prispevki	32,20	31,07
skupni bruto osebni dohodek	100.—	100.—
ostane čisti osebni dohodek za dopolnilno delo	67,80	68,93

Tudi pri prejemkih za dopolnilna dela se letos znižujejo prispevki za 1,13 % (32,20 — 31,07). Za isto razliko prispevka

pa se pri istem bruto osebnem dohodku zviša čisti osebni dohodek (za 1,13 %).

Za dopolnilne dohodke pri lastni organizaciji se štejejo naslednje vrste plačil (VP), ki sestavljajo osebni dohodek:

- nadurno in nedeljno delo (VP 07)
- razlika po enoti proizvoda od nadur (VP 08x)
- posebni dodatki za izredna dela (VP 14)
- občasne nagrade (VP 15)
- prostovoljno delo izven rednega dela (VP 16)
- honorarno delo (VP 17)
- doplačila za dopolnilno delo (VP 18)

Dopolnilni dohodki, ki so naštet zgoraj, ne spadajo pod osnovo za invalidnino, oziroma pokojnino. Zato se od teh izplačil plačuje Zavodu za socialno zavarovanje le 5 % prispevka za zdravstveno zavarovanje.

C) Zaradi lažjega razumevanja obračuna po starih in novih stopnjah navajamo primer:

Delavec A. A. je za obračunski mesec december 1968 zasluzil naslednji bruto osebni dohodek:

- a) za redno delo 140.000 S din
- b) za dopolnilno delo (nadure) 40.000 S din
- skupaj bruto 180.000 S din

Po starih stopnjah prispevkov (veljavnih do 31. 12. 1968) in novih stopnjah (veljavnih od 1. 1. 1969) bi obračun izgledal takole:

vrsta	STARI OBRACUN			NOVI OBRACUN		
	bruto	skupni prispevki %	pr. spevki din	bruto	skupni prispevki %	pr. spevki din
redno delo	140.000	32,75	45.850	140.000	31,87	44.618
dopolnilno d	40.000	32,20	12.880	40.000	31,07	12.428
skupaj	180.000	—	58.730	180.000	—	57.046
znižanje za prispevke	58.730			57.046		
ostane čisto izplačilo	121.270			122.954		

Pri enakem bruto osebnem dohodku (180.000 S din) bi prejel delavec A. A. po starih stopnjah prispevkov 121.270 S din čistega osebnega dohodka. Po novih stopnjah (po katerih bo obračunana že mesec december) pa bo prejel 122.954 S din čistega osebnega dohodka. Čisto izplačilo se mu dvigne za 1.684 S din (122.954 — 121.270).

Janez Krušič

27. seja upravnega odbora

V torek, 7. januarja 1969 je bila 27. seja upravnega odbora, na kateri so pregledali sklepe prejšnje seje upravnega odbora in neizvršene sklepe upravnega odbora in delavskega sveta Železarne v sedanji mandatni dobi ter poslušali poročilo o uspehih proizvodnje v zadnji dekadi decembra, o izpolnitvi programa v decembru in o prvih podatkih proizvodnih uspehov v preteklem letu. Na koncu seje so med tekočimi vprašanji odobrili eno službeno potovanje v ZR Nemčijo in rešili nekaj prošenj, predvsem za dopuste hokejistom, smučarjem in kegljačem na ledu.

Pri razpravi o poročilu o uspehih zadnje dekade decembra, predvsem pa glede na informacijo o prvih podatkih lanskim proizvodnim uspehom, so sklenili, da je treba v bodoče vpeljati mesečno zasledovanje izpolnjevanja programa po asortimentu in da je treba v 1969. letu največjo skrb posvetiti kompletiranju naročil.

Ko so obravnavali neizvršene sklepe upravnega odbora in delavskega sveta podjetja so ugotovili, da je ostal še neresen sklep, s katerim je bilo treba urediti normativ v transportni službi. Po razpravi o tem sklepu so sklenili, da je treba pri zahtevi delovnega mesta po šolski izobrazbi prvenstveno upoštevati test, predvsem pri kadrovanju strojevodij.

Inž. Vinko Golc odhaja na novo službeno mesto

Delavski svet Tovarne verig v Lescah je že lani v novembru predlagal za novega direktorja podjetja inž. Vinko Golca, vodja gradbišča nove aglomeracije v naši Železarni. O tem predlogu je v decembru razpravljali tudi upravni odbor naše Železarne, s 1. januarjem pa je inž. Golc že začel z delom na novem delovnem mestu.

Takoj po osvoboditvi se je tov. Golc izučil za železostugarja v naši industrijski šoli, po opravljenem pomočniškem izpitu pa je dobil zaposlitev v Železarni. Pozneje je obiskoval tudi TSS, nakar je bil zaposlen kot industrijski tehnik in dninski asistent v DE plavž. Na metalurški fakulteti je diplomiral leta 1957.

Inž. Golcu so pred šestimi leti zaupali odgovorno nalogo pri rekonstrukciji Železarne. Postal je vodja večje objekta oziroma gradbišča nove aglomeracije. Na tem delovnem mestu je bil vse do svojega odhoda na novo delovno mesto v Lesce. Inž. Golc je bil eden tistih naših strokovnjakov, ki je pripisoval izreden pomen tisku in drugim oblikam množičnega obveščanja. Vedno je bil pripravljen posredovati informacije o problemih, s katerimi se je srečaval pri svojem odgovornem delu na gradbišču nove aglomeracije, še prej pa v delovni enoti plavž. Inž. Golc ni bil le strokovnjak in poznavalec razne v naši Železarni, ampak kot je sodelavcu našega lista pred kratkim sam povedal, ga zanima tudi ekonomika in problemi, ki se nanašajo na gospodarjenje. Pred leti je bil tudi predsednik UO, njegova dejavnost pa je bila v samoupravnih organih zelo učinkovita.

Inž. Golcu želimo pri vodenju podjetja v Lescah velike delovnih uspehov. Kljub temu, da mu je bilo v Tovarni verig Lesce zaupano odgovorno delo, bo inž. Golc še vedno rihajal k nam v Železarno in s svojimi strokovnimi nazveti oziroma predlogi sodeloval pri izgradnji nove aglomeracije. Naša želja je, da bi s tako prizadetostjo kot doslej, tudi v bodoče sodeloval ter pripomogel, da bi bili objekti čimprej gotovi.

Izvršitev skupne in blagovne...

(nadalj, s 3. str.)
plavžih 822 kg/t grodlja, kar je sicer manj kot v novembru, vednar se zmeraj 42 kg/t grodlja več kot smo si zadali nalogo v sanacijskem programu. Kvaliteta grodlja je bila zadovoljiva, saj ga je bilo prve vrste 97,24%.

V martinarni lahko ugotovimo, da smo imeli poprečno v obratovanju 4,5 peči na dan in da je bilo na peči poprečno 3,4 šarže na dan. Ker nismo imeli skozi ves mesec 5-pečnega obratovanja, je martinarna izdelala 1.230 ton manj jekla kot smo predvideli. V zadovoljivi količini smo izdelali kotlovske kvalitete, premalo pa dinamno kvaliteto. V tehničnem poročilu obrata elektropeči zasledimo tudi naslednje podatke: da smo zaradi čakanja vložka izgubili 13 ur, zaradi okvar in čakanja livnega žerjava 23 ur na vseh pečeh. Poleg ostalih zastojev se ti odražajo na poprečnem trajanju šarže, ki znaša sedem ur in 50 minut na ASEA peči oz. sedem ur in 30 minut na Lectromelt peči, kar je zlasti za srednjo mnogo preveč pri sicer zelo enostavnem programu.

V livarni so mnogo pozornosti posvetili izdelavi kokil; dosegli so ustrezne mere in tudi notranjih preliti je

manj. Postavili so si nalogo, da bodo zvišali celokupni grafit; zadnje probe so obrabujoče. Pri samotarni smo opazili uspešno skupno delo obrata in službe energetskega gospodarstva, ugotovili in odstranili so glavne vzroke, ki so bili posledica slabega žganja kvarcitnih opek.

VALJARNE: Pri bluming valjarni in valjarni trakov moramo posebej poudariti, da je bila vroče valjana proizvodnja precej večja od skupne; ker pa so izvaljani kolobarji iz poljskih slabov ostali nerazrezani v adjustaži, se to ni pokazalo v gotovi robi. Predpločevina iz poljskih slabov je bila namenjena za pocinkano pločevino, ker pa se je lepila pri valjanju smo se odločili, da jo lansiramo kot dekapirano pločevino. Težka progja je leto zaključila praktično brez zaostankov, lahke proge pa imajo vse možnosti, da jih v mesecu januarju spravijo na minimum. V valjarni 2400 smo poleg ostalih naročil, zaključevali dva večja objekta: most Završnica in HE Mahabat, še zmeraj pa jih nismo uspeli realizirati. Tanki pločevina ni realizirala nalog v dinamno pločevini (iz že zgoraj omenjenih razlogov), zato pa je naredila več pocin-

kane pločevine in grupe »C« kvalitete. V novi valjarni žice so končali s količinskimi, ne pa tudi kvalitetskimi testiranjem proge, tako da bo proizvodnja po 6. januarju tekla po ustaljenem programu. Jeklovlek je decembra zaključil z večjo proizvodnjo, vendar ga čaka za leto 1969 še večji napor, saj bo moral mesečno izdelati 1.280 ton, če bo hotel realizirati popravljene plani.

PREDELOVALNI OBRATI: Hladna valjana je v decembru poleg izpolnitve plana dosegla pomembno proizvodnjo v dinamno HVT (161,6 t.) in nerjavečih HVT (33,5 t.). Če bo dotok TV trakov s Češke v mesecu januarju v redu, doseganje povečanega plana ne bo kritično. Žičarna bi s tako mesečno blagovno proizvodnjo, kot jo je naredila v decembru, pristala lansko leto neke pri 33 tisoč tonah, naredila je 26.685 ton, za leto 1969 pa je plan 40.800 ton. To pomeni mesečno poprečno okrog 3400 ton proizvodnje kar pa letos ni bil nikdar primer. V varilni žici imamo približno 3-tedensko proizvodnjo električnega zalogi, kar je potrebno za dobro oskrbo naših odjemalcev, ki zahtevajo količine na odpoklic. —ec

S skupnim prizadevanjem bodo reševali probleme

Konec leta je imel DS šamotarne redno sejo, na katero so posebej vabili še člane sindikalnega odbora in odbora mladinske organizacije, ki so to željo izrazili, da bi DS seznanili s problemi, ki so bili iznešeni na sindikalnem sestanku kolektiva.

Med obratnimi problemi je obratovodja omenil predvsem slabo realizacijo operativnega plana, zaradi pomanjkanja naročil za razne mase in zaradi še neosvojenih tehnologij žganja silika opeke. Poudaril je, da postopoma tudi to težavo odstranjuje in da bodo zelo verjetno v kratkem času že lahko govorili o popolni odpravi teh težav. Tudi storilnost je padla skoraj za 7 kg/h/moža, delno kot posledica slabe organizacije, v glavnem pa kot posledica nastopanja slabega zimskega vremena. Glede vzdržnosti ponov je omenil, da je pri pomirjenih jeklih še kar

dobra, medtem ko pri nepomirjenih ni. Precej se je izboljšala vzdržnost silika opek za elektro oboke kot rezultat boljše in kvalitetnejše silika opeke.

Pri proizvodnji na posameznih agregatih se pozna, da so posledice vremenskih razmer, ki se pojavljajo vsako zimo in ki povzročajo manjšo proizvodnjo in večji odstotek izmečka. V pogledu vzdrževanja je bilo nekaj manj zastojev, vendar pa se še vedno opaža neplanirano vzdrževanje in imajo ti zastoji še vedno tudi vpliv na slabši osebni dohodek proizvajalcev. Glede kvalitete v fizikalnem pogledu ni bilo

bistvenih sprememb, vendar je opozoril na boljše estetsko izdelavo. Potrebno bo mnogo več osebne odgovornosti na slehernem delovnem mestu pri predelavi materiala, oblikovanju in žganju.

V razpravi na poročilo obratovodje so člani zahtevali, da bi knjigovodska služba morala posredovati točno finančno analizo za tekoče mesece, iz katerih bodo razvidni stroški izdelave, vzdrževanja, osebnega dohodka itd.

Člani DS so tudi pojasnili, da so zahtevali v začetku meseca izredni sestanek zbora proizvajalcev ravno zaradi slabega vzdrževanja prevoznih vozil, transportnih dvigal, slabega korčevja elevatorjev in podesta v sušilnici. Pripominjali so, da so večkrat osebno opozarjali na te pomanjkljivosti, vendar stvari niso krenile na bolje. Ugotovili so, da je bil mlin III. do skrajnosti izrabljen, nadalje Eirich mešalec, kjer se gnetilna koleša sploh ne vrtijo in posledica je slabo premešana in pregnetena masa.

Obratovodja je pojasnil, da je bilo po vprašanju vzdrževanja govora celo pri tehničnem direktorju in so bili sprejeti tudi določeni sklepi, kdaj pa se bodo realizirali, pa je vprašanje.

Predsednik sindikalnega odbora tov. Panič je seznanil člane s sklepi običnega zbora in predlagal, da bi večino problemov v obratu reševali skupno in tako odstranili marsikatero nepravilnost, ki se danes dogaja. Tako je omenil neusklajenost cenikov in zato tudi neustrezno formiranje osebnega dohodka, nadalje zaostritev kvalitetskih kriterijev in težave, ki nastajajo zaradi zastarelosti strojnega parka in še tega slabo vzdrževanega, kar tudi vpliva na nižje osebne dohodke. Predlagal je, da bi moralo biti več sej delavskega sveta in zborov proizvajalcev, na katerih bi seznanjali člane o delu in problemih kolektiva. Novi odbor sindikalne organizacije bo vztrajal na pozitivni in poglabljanju samoupravljanja ter bo skušal v svoji mandatni dobi doseči to, da bo sleherni proizvajalec tudi samoupravljaec. Pripomnil je, da bo novi sindikalni odbor še nadalje vztrajal, da se prizna bonificiran delovni staž zaposlenim v šamotarini. Člane DS je seznanil tudi z razpravo na sindikalnem obratnem sestanku, na katerem je večina omenjala težave glede vzdrževanja, pomanjkanja delavcev in slabih sanitarnih naprav.

Delavski svet je predlagal sklepe sprejel in jih vnesel v svoj program dela.

aR

Sodobna obrambna vzgoja • Sodobna obrambna vzgoja

Živčni vojni strupi pri napadu na naseljena mesta

Ce nimamo tega pri roki, vsaj zbršimo kapljico s kože — brez drgnjenja, drugače strup prodre še globlje v kožne plasti. Sanitetne ekipe in ekipe za razpoznavanje živčnih vojnih strupov so opremljene poleg zaščitne maske še z gumijastimi rokavicami, škornji in zaščitnimi gumijastimi oblačili. Pri delu je potrebno gumijasto opremo menjavati, ker tekoči živčni strupi prodirajo tudi skozi gume. Vse kar je prišlo v stik z živčnimi vojnimi strupi, je treba skrbno oprati v alkalijah (vodna raztopina kalijeve ali natrijeve lužine), če se izplača glede vrednosti materiala in stopnjo zastrupljenosti, sicer pa vse skupaj sežgati ali zakopati. Vsa sumljiva živila in vodo je treba pred uporabo preiskati.

V teh kratkih odlomkih obdelana vprašanja o vplivu kemične vojne na naseljena mesta so le del celotne problematike, ker je nemogoče prikazati vse elemente istočasne uporabe drugega orožja. Ta problematika prinaša v pojmovanje kemične vojne celo vrsto ne samo količinskih, temveč tudi kakovostnih sprememb. Razen tega pa je s tem ponovno v ospredju orožje o katerem so mnogi mislili, da ne pride več v poštev.

S pravilno pripravo mest na kemični napad že v mirnem času, z organizacijo zadostnega števila zaklonišč in prve pomoči z zagotovitvijo zaščitnih sredstev in — kar je najvažnejše — z usposobljenostjo prebivalstva za uporabo letih, lahko znatno zmanjšamo učinek živčnih vojnih strupov.

SLAVKO TARMAN

Črna zastava pred upravnim poslopjem

V torek, 7. 1. 1969 se je smrtno ponesrečil naš sodelavec Marko Unetič, star 45 let. Zaposlen je bil v DE strojno vzdrževanje kot drugi monter. V maši tovarni je bil zaposlen 19 let.

Pokojni Marko Unetič je delal na dopolnodanski izmenli. Skupina delavcev strojnega vzdrževanja je morala opraviti odrejene nalo-

ge v elektro jeklarni pri ASEA peči, pri tem pa je ob 12.55 uri prišlo do nesreče.

Sodelavec Marko Unetič je bil takoj mrtev.

Preiskava o vzroku letošnje prve smrtni nesreče je še v teku. Pokojni sodelavec zapuša ženo in tri otroke, pokopali pa so ga včeraj popoldan na Blejski Dobravi.

-or

V decembru največ poškodb

Iz zbranih podatkov je razvidno, da je bilo v decembru na delovnih mestih v Železarni poškodovanih 74 naših sodelavcev. Poleg tega so bile še štiri poškodbe na poti v službo in iz službe. V talilnicah je bilo 21 poškodb, ter ena na poti in prav toliko v valjarnah, v predelovalnih obratih pa so v prejšnjem mesecu imeli 8 poškodb, v strojno-energetskih obratih 21 in dve na poti. Razen tega sta bila poškodovana še dva sodelavca iz upravnih služb in eden iz GEZ. Tako smo v decembru imeli največ poškodb v enem mesecu prejšnjega leta. Med temi je bila tudi hujša poškodba, pri kateri se je poškodoval sodelavec Jože Gorenjc s transportnega vzdrževanja, ki se še vedno zdravi na septični kliniki v Ljubljani. Na območju Železarne se je v decembru smrtno poškodoval tudi delavec železniške postaje Jesenice Anton Goričan, 55. Domnevajo, da je padel pod

kolesje vlaka, ker mu je spodrsnilo.

Služba za varstvo pri delu nam je posredovala tudi podatke za leto 1968 iz katerih je razvidno, da je bilo poškodovanih 663 naših sodelavcev, v letu 1967 pa le 647 in smo tako imeli lani 16 poškodb več. Na poti na delo in z dela pa je bilo 23 poškodb, prav toliko kot v letu 1967. Glede porabljenih bolezenskih dni zaradi poškodb pa predvidevajo, da smo jih porabili 900 manj kot v letu 1967. Nekatere poškodbe so težjega značaja. Tako dva naša sodelavca, ki sta se hujše poškodovala že v letu 1967, še vedno bolujeta in sicer Zdravko Flander iz martinarne ter Husein Kostić iz valjarne 2400, od poškodovancev, ki so lani utrpeli hujše poškodbe, pa je najdalj na zdravljenju sodelavec Fabijan, ki je zaposlen pri gasilcih.

-or

7. seja DS valjarne profilov Sprejeli so količinski plan za leto 1969

Dne 18. decembra 1968, je imel DS valjarne profilov na Javorniku redno sejo. Obratovodja Zdravko Črv je člane DS seznanil najprej s podatki o izpolnjevanju proizvodnih nalog v novembru in povedal, da so na težki progi v tem mesecu proizvodni načrt izpolnili s 132,6 % v odnosu na vroče valjano in 130,2 % v odnosu na gotovo robo. Na lahkih progah pa so izpolnili platiško nalogo za november s 121,9 % v odnosu na vroče valjano in s 127 % na gotovo robo.

Za tem so na seji potrdili še operativni načrt za december in obširneje razpravljali o količinskem planu za letošnje leto. V količinskem planu je predvideno, da bodo na lahki progi valjali 37.800 ton izdelkov, ki so v glavnem namenjeni za prodajo in potrebe jeklovleka. Na težki progi pa je plan postavljen v višini 46.200 ton. V glavnem predvidevajo, da bodo valjali blume. Večja bo tudi prodajna cena, ker je v količinskem planu predvidenih več plemenitih jekel. Nasprotno temu pa bo na lahkih progah prodajna cena nižja, ker imajo planirana v večji meri le navadna jekla.

Na lahkih progah bodo obratovali še naprej na štiri izmene. V razpravi je bilo omnejeno, da bodo predvideni načrt na lahkih progah težko izpolnili, ker plan vsebuje valjanje bolj zahtevnih dimenzij in kvalitete, vendar je bilo istočasno poudarjeno, da je treba vso skrb posvetiti zahtevam kupcev, da si na ta način lahko tudi v prihodnje zagotovimo naročila. Med razpravo je obratovodja

poudaril, da bodo tako kot vedno doslej tudi v letu 1969 z vestnim in dobrim delom premostili težave, s katerimi se bodo srečali pri izpolnjevanju načrta. Na seji so razpravljali še o normah za adjustažo. O problematiki norm v tem oddelku valjarne profilov se bodo pogovarjali še z delavci — adjusterji o prisotnosti analitika, ki bo delom obrazložil predlagane norme. V kolikor se bodo delavci s predlaganimi normami strinjali, bodo začele veljati s 1. januarjem 1969, v nasprotnem primeru pa bodo še naprej obračunavali po dosedanjih veljavnih normah. Ob koncu se je sprejela sklep, da je treba tri delavce iz čistilnice, ki so prekinili delo z namenom, da bi tako izsilili premostitev na druga delovna mesta, disciplinsko kaznovati.

- or

Železarski globus

ZAHOĐNA NEMČIJA — V železarni Ruhroff družbe August Thyssen Hütte bo pričel obratovati nov plavž, ki je eden največjih v Zahodni Evropi. Ima premer talnilnika 9 metrov in koristno prostornino 1.750 m³. Dnevno bo lahko proizvajal 3.000 ton grodija. Zrak, ki ga bodo pihali v ta plavž, bo ogret na 1.350°C. V talilnik bodo dodajali tudi 80 kg mazuta na tono grodja in računajo na izredno nizko porabo koksa, okoli 440 kg na tono grodja.

»Nemo propheta in suo patria«

(Noben ni prerok v svoji domovini)

Letos maja, ali točneje 24. maja 1969, bo minilo 128 let od genialnega odkritja fotografije na steklo. Prav je, da se spomimo na to odkritje, saj gre pri tem za priznanje avtorstva našemu človeku — Janezu Puharju iz Kranja.

Leto 1839 pomeni lepo zmagoslavje za ustvarjalni genij francoskega naroda. Ko je znanstvenik Arago 19. avgusta 1839 na svečani seji pariške akademije znanosti podal izčrpen opis heliografičnega postopka, ki ga je iznašel Louis Jacques Mande' Daguerre, sta Pariz in francosko ljudstvo prevečala ponos in navdušenje. Vest o epohalnem odkritju fotografije na posrebrene bakrene plošče se je hitro razširila po Evropi — po vsem tedanjem kulturnem svetu. Svoj izum je Daguerre pozneje opisal v knjigah »Historique et description des procédés du daguerreotype et du diorama« (Paris 1839) in »Nouveau moyen de préparer la couche sensible des plaques destinées à recevoir les images photographiques« (Aachen 1844). Nedvomno imata

Francosa Daguerre in Niepce prvenstvo pri odkritju in razvoju fotografije na posrebrene bakrene plošče, kar jima zgodovina tudi po vsej pravici priznava. Toda zgodovina fotografije je tu zašla v slepo ulico. Ni dvoma, da ima Niepce de St. Victor nesporne zasluge za razvoj fotografije.

Francoski zgodovinar Henry Plait opisuje v svoji ediciji »Photographie pour tous« našega rojaka Janeza Puharja in njegovo znanstveno delo tako-le: »Oporekati ni mogoči trditvi, da je zaradi Puharjevih prizadevanj začelo steklo izpodrivati posrebrene bakrene plošče, vendar je treba resnici na ljubo prvenstvo te zamisli in iznajdbe pripisati onemu, ki mu po dokazanih zgodovinskih podatkih pripada, to je Slovenecu Janezu Avgustu Puharju.

Kot osnova za to trditev mi služi diploma naše akademije (francoske »Académie nationale, agricole, manufacturière et commerciale« op. p.), podeljene 17. junija 1852, v kateri mu ta nekoliko pozno priznava prvenstvo odkritja fotografij na steklo in ga imenuje: »Inventeur de Photographie sur verre«.

V nadaljevanju opisuje Henry Plait Puharjevo osebnost izumitelja in učitelja malega naroda tako: »Kakor dovaja srce s svojim neprestanim utripanjem oživljajoči kisik vsem celicam organizma, tako ima človek, ki mu je dan dar, da razsvetli in hrani svoj duh z žarki znanosti — dolžnost, da jih čim več zbere v sebi in jih potem izseva na ostale ljudi. In prav v tem smislu je Puhar tesno združil svojo znanstveno dejavnost in neprekosljivo ustvarjalnost z visoko mislijo propagatorja, učitelja ter entuziasta.

Usoda malih narodov je, da si mora večina njihovih velikih sinov dobiti priznanje z delom v tujini. Zato gre tem bolj ceniti vse tiste tihe, skromne raziskovalce, ki so se odločili delati svojo kariero doma, v čisto prav malo zavidljivem okolju in pri tem tudi uspeti — eden teh je bil tudi Slovenec Janez Puhar,« zaključuje francoski zgodovinar Henry Plait.

Morda se zdi nekoliko predrzno postaviti Puharja v isto vrsto z Daguerjem in Talbotom. Ali ne bo nekoliko nenavadno ime nekoliko manj znanega izumitelja z blestečim imenom Daguerreja in Talbota. Ne! Sel je svojo lastno iznajditeljsko pot v prvi otroški dobi fotografije, ko se je zdelo, da na daguerrotipijah ni mogoče kaj več spreminjati. Prav

Puharjeva plaketa

to pa je tisto, kar daje veličino njegovemu delu. Janez Puhar se je rodil 26. avgusta 1814 v Kranju kot sin ne posebno premožnih staršev. Izredno nadarjenega mladeniča so starši dali v šole, kjer se je oprijel zlasti študija tujih jezikov, matematike, fizike in kemije, posebno nagnjenje je imel tudi do glasbe in slikarstva. Le materi na ljubo in na njeno posebno željo je šel v leमत in postal duhovnik. Leta 1838 je nastopil svojo prvo službeno mesto na deželi med preprostimi ljudstvom. Ob svojih preskromnih dohodkih ni mogel misliti na to, da bi se s pridom in uspehom ukvarjal z daguerrotipijo. Material, srebrne in posrebrene bakrene plošče, je bil zanj predrag. V njegovem značaju ni bilo, da bi enostavno posnemal in delal to, kar so drugi pred njim odkrili in dognali. Zilica neutrudnega eksperimentatorja je v njem neprestano in plodno delovala.

Puhar slikar, risar in glasbenik

Kakšen je bil Puharjev fotografski proces? Uporabljal je material, ki ga je bilo mogoče dobiti povsod: steklene plošče, brom, žveplo, jod, živo srebro in alkohol. Operiral je samo s parami. Očiščeno stekleno ploščo je postavil param žvepla, ki ga je zažgal v epruveti, da se je usedlo na stekleno ploščo. Nato je ploščo (stekleno) pripravil v jedovini parah in vložil v camera obscura, ki je imela na dnu posodico z živim srebrom. Pri osvetlitvi se je več živega srebra usedlo na tista mesta plošče, kamor je padlo več svetlobe.

Poslednja hoja v gore

(Ob 60-letnici smrti Andreja Komaca-Mota)

(nadaljevanje in konec)
Sneg je vztrajno padal, in veter je neusmiljeno tulil svojo pesem. Koraki so mu postajali nesigurni, noge so se mu tresle in zapletale in vedno počasneje je napredoval.

Vsakihi nekaj korakov se je ustavil in počival. Spoznal je, da pričinja biti boj za golo življenje. Jasno se je zavedal, da mora za vsako ceno priti do pastirske kočice pod Vršičem. Čudni ob-

čutki so se mu vzbujali ob misli na ženo in otroke. Krčevita želja po življenju in strah pred smrtjo sta mu vzburla telo in dušo. Strupeno mrzli veter ga je bičal v obraz in ker se je le s težavo še premikal sta mu mraz in mokrota še hitreje črpala dragocene življenjske sokove. Vendar ga niso zapuščale samo telesne moči, kajti tudi duh mu je postajal vse bolj otopel. V vsaki večji skali pokriti s snegom je videl pastirsko kočico. Iz gozda je prispel na manjšo planoto, kjer ga je sprejel še bolj strupeno mrzel veter, ki je pihal iz sedla Vršiča. Do smrti utrujen je le počasi in mukoma napredoval. Noge so se mu zapletale, kot pijancu. Zaletaval se je sem ter tja ter se naslanjal na drevesa in počival. Padel je v globoki sneg in le s skrajnimi naporii zopet vstal.

Počasi se je le približal pastirski bajti in in zopet ga je spreletelo upanje, da se bo končno le rešil strahotnega trpljenja in ostal pri življenju. Ni se zavedal, da že stopa po mostu, ki vodi v onostranstvo, od koder ni več povratka. Ves omotičen je pritaval na Hudo raven in zagledal v bližini pastirsko kočico. Bil je tako utrujen in apatičen, da se je niti razveselil ni. Zleknil se je pod košato smreko, da bi se zadnjikrat odpočil. Nenadoma je začutil hud sunek in strašno bolečino v prsih. Prevrnil se

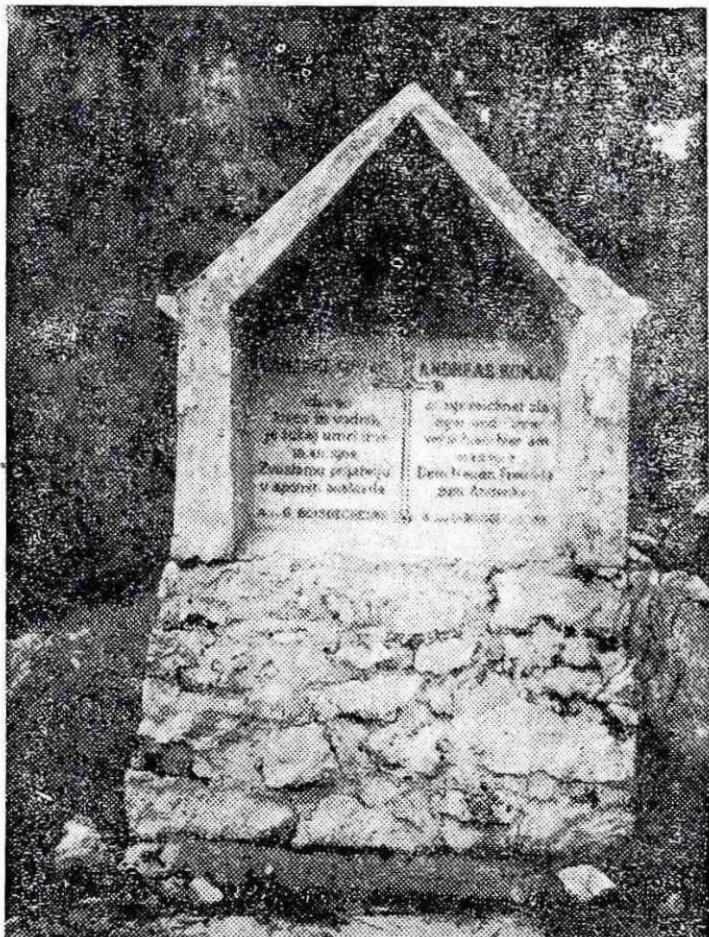
je v sneg — zadet od srčne kapi.

Tako je umrl 10. decembra 1908. naš največji in najslavnejši gorski vodnik in junak Kugyjevih planinskih spisov Andrej Komac-Mota. Trop gamsov se je umikal neurju s pobočij Prisojnika in počasi in dostojanstveno korakal mimo mrtvega Andreja ter se prvi prišel poklonit in poslovit od svojega dolgoletnega in zvestega varuha pred divjimi lovci.

Vsa zaskrbljena je žena pozno v noč zaman čakala, da se vrne mož Andrej. Naslednje jutro je naprosila Antona Tožbarja — Špika ml., da bi šel pogledat za njim. Ko je Tožbar v Kranjski gori zvedel, da ga tam ni bilo, ga je šlo iskat šestnajst Trentarjev, ki so ga našli mrtvega pod smreko blizu poti na Hudi ravni. Andreja so pokopali na skromnem trentarskem pokopališču, o katerem je zapisal Kugy:

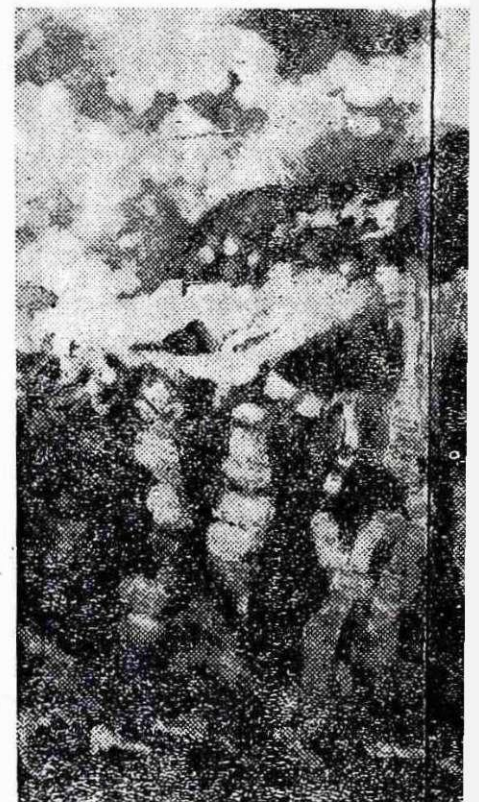
»...Moja prva misel in moj prvi pogled bi krenila k pohlevni lehi na zelenem ronku kraj mlade Soče, kjer leži v kamniti ogradi majhno pokopališče. V tihi boli bi pozdravil srce in spomin najzvestejšega moža Andreja Komaca. Kajti tam spi on, zmagovalac, ki mi je bil več kot vodnik, bil mi je od nevidnih moči poslani spremljevalec, da me varno pripelje na goro. Dokler bom gledal beli dan in mogel vračati zvestobo za zvestobo, bo živel nepozabljen v mojem spominu.«

Anton Blažej

Spominsko znamenje Andreja Komaca na Hudi ravni pod Vršičem.

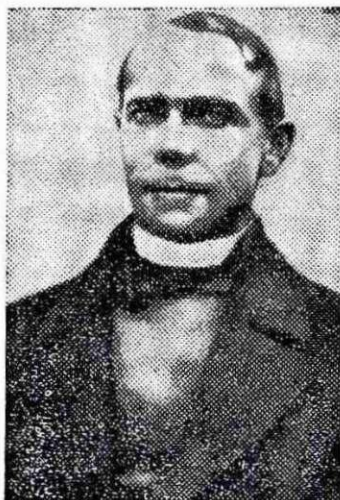
Pred 27 leti padel

Stane Bokal se je že pred vojno vključil v naredno osvobodilni pokret in sl v znani decembrski vstaji na gorenjski ofenzivi na Pokljako je 16. januarja 1945. Pred vojno je tudi slikal. Njegovo sliko

Tako dobljeno slabotno sliko je razvil v bromovih parah in jo končno fiksiral z alkoholom (spiritus vini). Njegove slike, od katerih se jih je nekaj ohranilo do današnjih dni, smemo njemu na čast imenovati »puharotipije«. Nekaj teh slik »puharotipij« je hranil njegov nečak, dvorni svetnik dr. Jožef Polec; žal so na nas razen prve slike, vse ostale slike izgubljene. O njegovih fotografijah, kolikor se jih je ohranilo, mirno rečemo, da so umetnine. To je tem lažje razumljivo, če pomislimo, da je bil Puhar tudi slikar in risar. Zgodovina slovenske likovne umetnosti ga prišteva med slikarje Langusovega kroga. Poleg tega mnogostranskega delovanja je Puhar tudi pesnikoval in uglašil precej pesmi. Med ostalimi je Janez Puhar tudi avtor znane žalostinke: »Vigrec se povrne«.

Kakšne so bile njegove slike? Sam jih imenuje transparente in se predmeti vidijo na njih v taki legi, kakor so v naravi. Transparentne zaradi prozornosti stekla, ker se slike vidijo v prijetnem črn-belem tonu skozi steklo v obiti svetlobi. Te slike so pozitivne in so nastale tako, da je z lakom in neko neproorno snovjo prevlekel tisto stran plošče, kjer je bila slika fiksirana v žveplu. Transparentne so pa tudi slike, če jih opazujemo v prosojni svetlobi. O nekaterih teh slikah pravi, da so izdelane negativno, o drugih pa, da so pozitivne. Negativne je lahko uporabljal za kopiranje, pozitivne pa za projekcijo z laterno magico. Ne bi bilo zgrešeno, če se Puharju prišuje poleg izuma fotografij na steklo tudi ideja za

Janez Avgust Puhar

prve povečave slik, kar pri dagurreotipijah in talbotipijah ni bilo mogoče niti misliti.

S fotografijo se je ukvarjal že pred letom 1840

Vprašanje, ali je točna Puharjeva navedba, da njegova iznajdba res datira iz leta 1841, je danes pojasnjeno. V nemško pisanem časopisu Carnolia, z dne 28. IV. 1843 (No. 104, pp. 416), je kratek članek z naslovom: »Neu erfundenes Verfahren transparente Heliotypen auf Glasplatten darzustellen« in podpisal je Johann Pucher. V članku naveda Puhar, da ima to iznajdbo že 2 leti ter na podlagi lastnih poskusov in ekspertiz dr. Moserja in R. Hunta razlaga spremembe, ki se dogajajo pri njegovem procesu, obenem pa tudi v kratkih in manj jasih obrisih nakazuje svoj postopek.

(nadalj. v prih. števil.)

eti je pod Triglavom el Stane Bokal

no vključil v napredno delavsko gibanje. Med prvimi se je vključil skupno z Gregorčičem, Stražišarji in Kejžarjem sodeloval v gorenjsko-blejskem in bohinjskem področju. Po veliki nemški invarja 1942 padel junaški smrti pod Triglavom. Njegovo sliko Triglava nam je odstopil Ivan Smolej z Jesenic.

In Tine se brez prave volje drenja za Vregom, dokler nista na cesti pred vhomom v tovarno.

5

»ZE PREJ bi morala po cesti, pa bi ne zamujala časa. V takih primerih je daljša pot krajša kakor krajšnica,« pravi Vreg in od strani pogleda Tineta.

Ob vhodu v pododer delavskega doma toliko da ne trčita ob Mareja.

Tine se spoštljivo umakne in pozdravi, Vreg pa svojega starega nasprotnika samo prezirljivo pogleda.

»Vohunil je. Prav gotovo je vohunil,« si pravi. Tine pa čaka zunaj, da bi šel Marej mimo in da bi mu odzdravil.

Toda, Marej ga sploh ne pogleda.

»Ni odzdravil. Najbrž mu ni prav...«

Tine umolkne, ne da bi povedal do kraja.

Iz pododra je slišati glasove, kakor da se uče neko igro.

»Počakajva,« pravi Vreg in doda: »To so Cankarjevi 'Hlapci',« ne da bi Tinetu povedal kaj več o tem.

SE OKNO ODPRI... NA STEŽAJ... DA SE RAZKADI...

»Kakor da so Mareju namenili te besede,« se Vreg hudomušno nasmehne.

SIVO MESTO

STOJ, LE BESEDO, ALI VEŠ, DA SE UKVARJAM Z ZGODOVINO SLOVENSKEGA NARODA.

»To so Jermanove besede,« pojasni Vreg, ne da bi ga Tine razumel.

V HRIBIH JE NE BOŠ PISAL.

»Poslušajva,« šepeta Vreg.

POTRPI... NE BOŠ ZAMUDIL VEČERNIC... ZDAJ PREGLEDUJEM ZGODOVINO PROTIREFORMACIJE. TAKRAT SO V NAŠIH KRAJIH POBILI POLOVICO POSTENIH LJUDI, DRUGA POLOVICA PA JE POBEGNILA. KAR JE OSTALO, JE BILA SMRDLJIVA DRHAL. IN MI SMO VNUKI SVOJIH DEDOV.

»Zares, mi pa tako malo vemo o tistih časih,« je slišati izpod odra nekoga, ki je prekinil besedilo igre.

Vreg pa še vedno misli na Cankarjeve »Hlapce« in na stavke, ki so mu že zdavnaj, ko jih je bral, ostali v spominu, kakor da bi se vanj vklesali, in ki so še vedno veljali, kakor so veljali v Cankarjevih časih.

HLAPCI! ZA HLAPE ROJENI, ZA HLAPE VZGOJENI, USTVARJENI ZA HLAPEVANJE...

Tako bi lahko vzkliknil še danes na maršikaterem shodu, ko marejevci, a najbolj Marej sam, izsmehujejo besede resnično zavednih delavcev in tako izročajo levičarske govornike splošnemu posmehu.

HLAPCI! MED VAS BI KRISTUS NE PRIŠEL Z BESEDO, PRIŠEL BI Z BIČEM! NOREC, KI SE JE NAPRAVIL, DA BI VAM ODKLEPAL PAMET DEVETKRAT ZAKLENJENO...

Ali niso tudi on in peščica njegovih podobni temu Kristusu, ki se je v svojem času namenil, da bo poboljšal svet, sužnje odrešil suženjstva, izenačil ljudi in ustvaril kraljestvo pravičnosti, blažene človeške sreče, bratstva in enakosti. Kraljestvo, v katero bi bogati lahko prišli teže kakor kamela skozi šivankino uho. In tudi, ko bi bilo to mogoče, šele tedaj, ko bi svoje bogastvo razdelili in podarili skupnosti.

Kristusa so izdali, prijeli, obsodili in križali zaradi teh besed. Njegove apostole, ki so hoteli nadaljevati učenikovo delo in ustvariti na zemlji Kristusovo kraljestvo ubogih, po katerem so zahrepeneli predvsem sužnji, so preganjali, metali v ječe in usmrčevali.

In ko je napočil čas, ko bi Kristusovo kraljestvo ubogih, lahko ustvarili, kaj so storili voditelji?

»Pozabili so na Kristusov namen in ustvaritev kraljestva človeške enakosti! Polakomnili so se oblasti in bogastva! Ostati so hoteli gospodarji, ki so jim drugi morali služiti. In ti drugi so bili nekdanji sužnji in ubogi plebejci, tisti, ki so utrli s svojo pripadnostjo Kristusovemu nauku, s svojim prizadevanjem in žrtvami krščanstvu pot do zmage nad poganstvom. Zdaj jih krščanski voditelji niso več potrebovali, pač pa so potrebovali tlačane, da bi jim delali in jih bogatili. In kdor se je taki 'Kristusovi' oblasti postavil po robu in terjal vrnitev k praksi krščanstvu, tega je čakala rabljeva sekira ali grmada.«

In zakaj? Ker so bili pogumni in pravični kakor glas vpiočega v puščavi. Drugi vse do kmečkih uporov niso upali vzravnati hrbta. Pustili so se vladati strahu in samo v najbolj skritem in zaprtem kotičku srca še hrepeneli in upali, da se bo nekaj zgodilo in jih odrešilo hlapčevskega suženjstva, ne da bi jim bilo treba tvegati sebe.

»Zato odrešenja niso dočakali.«

GOSPODAR SE MENJA, BIČ PA OSTANE IN BO OSTAL NA VEKOMAJ, ZATO KER JE HRBET SKRIVLJEN, BIČA VAJEN IN ZELJAN.

»Tako je bilo včeraj in je še danes in bogve koliko časa še bo?«

Človek bi obupal, ko bi ne upal in verjel, da bo delavstvo dvignil v boj.

TE ROKE BODO KOVALE SVET.

»Bodo. Prav gotovo bodo. A kaj ko je kovačev, ki bi ga bili pripravljali kovati in skovati, tako malo. Tako zelo malo...«

Tako razmišlja Vreg, preden odpre priprta vrata in namigne Tinetu, naj stopi za njim.

6

PODODER je v sobo spremenjen prostor pod skromnim odrom Delavskega kulturno izobraževalnega društva »Svoboda«, v katerem so se levičarji utrdili, s tem pa si nakopali nase jezo centralnega vodstva te delavske kulturno izobraževalne zveze v Ljubljani, predvsem njenega tajnika, bivšega komunista in človeka, ki je še pred osmimi leti pomagal prav tu v revirju ustanoviti osnovno organizacijo Zveze komunistične mladine Jugoslavije, ki so jo zaradi začetnic srbskih besed imenovali »Skoje«, njene člane pa skojevence.

Vreg, ki je takrat sam sodeloval pri ustanovitvi mladinskega komunističnega gibanja v revirju, je večkrat razmišljal, kaj je sedanjega tajnika centralne delavskih kulturno izobraževalnih društev zlo-milo in ga iz trdnega in nekoč prepričanega revolucionarja v zadnjih petih ali šestih letih napravilo za enega izmed najbolj zagrizenih socialno demokratskih nasprotnikov, ki bi radi zatrli in izkoreninili vse, ki se niso upognili hrbta in se vrnili pod okrilje socialne demokracije.

Nekoč pa — bilo je poleti pred osmimi leti — je ta človek, takrat še študent — gorel za revolucijo, hodil v revir organizirat in predavat tajno in javno. Tudi tedaj pred osmimi leti, na predvečer društvenega izleta, ki so ga imeli skupaj s trboveljskim in ljubljanskim članstvom »Svobode«, je govoril v delavskem domu in napadel socialno demokracijo, govoril o revolucionarjih, kakršna sta bila Karl Liebknecht in Roza Luxemburg, umorjena od nemških kontrarevolucionarnih oficirjev, in pri tem dolžil nemško scheidemannovsko socialno demokracijo, da je posredno sokriva za ta umor, kakor je bila kriva za izdajstvo nemške proletarske revolucije ter za kasnejši boj proti nemškemu revolucionarnemu delavstvu in dušitvi njihovih oboroženih vstaj.

Tak je bil sedanji tajnik zveze delavskih kulturno izobraževalnih društev še pred osmimi leti. Takrat sta bila z Vregom ne samo sodruga, marveč tudi iskrena prijatelja in sodelavca pri nekdanjem mladinskem komunističnem glasilu »Proletarska mladina«. Po tistem izletu na Bled pa so sedanjega tajnika in desničarskega socialnega demokrata, takrat še revolucionarja in organizatorja mladinskega komunističnega gibanja na Slovenskem, prijeli in zaprli pod obtožbo, da je član prepovedane komunistične stranke in zveze komunistične mladine in kot pobudnika in organizatorja komunistične mladinske organizacije v železarskem revirju.

Kaj je z našim gledališčem

Že skoraj pred tremi meseci smo brali v Železjarju sestavek o težki finančni situaciji v amaterskem gledališču Tone Cufar, pa tudi to, da oba poklicna režiserja pripravljata vsak svojo premiero, od katerih bi prva morala biti že v novembru. Žal smo doslej razen nekaj ponovitve predstav iz lanske sezone videli za novo ito prve premiere, ki pa jo je pripravila Stanka Geršakova kot amaterska režiserka.

Ob vsem tem se mnogi ljubitelji gledaliških predstav sprašujejo, kaj je z jeseniškim gledališčem? Se več, mnogi vprašujemo, ali je mogoče neokrnjene osebné dohodke prejemati brez delovnih rezultatov. Znano je namreč, da je v hiši zaposlenih sedem ljudi, od tega dva poklicna režiserja, ki v pol leta, razen če izvajamo ponovitve Kozakevke Punčke in sodelovanja pri pripravi proslave za dan republike na Jesenicah, nista dala na oder ničesar novega. Če na vseh področjih dela velja načelo nagradjenja po delu, zakaj je potem ravno jeseniško gledališče s svojimi profesionalnim kadrom izvzeto od tega načela. Zakaj ne bi tudi v gledališču osebné dohodke vezali na delovne obveznosti! Nerazumljivo je tudi, da je v gledališču ves ta čas za osebné dohodke bil denar, le za premiere, ki bi po delovnem programu morale biti do novega leta vsaj tri, ni bilo denarja.

Tudi ves amaterski ansam-
bel igralcev je bil ves ta čas
na voljo.

Kje so potem vzroki za tako stanje? Upravnik trdi, da v denarju. Ne zanikam tega problema, pa vendar se mi zdi, da je to samo navidezen izgovor, kajti nekaj milijonski izgubi, ki jo za lansko leto izkazuje gledališče, bi brez večjega tveganja lahko dodali še nekaj stotisoč starih dinarjev, kolikor velja premiera, ali pa bi se za začetek lotili scensko in kostimografsko lažjih del, ki ne bi predstavljala večjih denarnih zahtev. Verjetno pa bi nove predstave ustvarile toliko dohodka, da bi lahko izplačali skromne honorarje amaterskim igralcem in pokrili tekočo režijo predstav. Vendar iz vsega tega mi bilo nič. Čeprav sta samoupravni organ gledališča in delovna skupnost, ki jo sestavljajo amaterski igralci in profesionalni kader, že nekajkrat obsodila tak odnos profesionalnega kadrà v gledališču, se stvari niso premaknile nikamor.

Problem v gledališču je prerastel v tak okvir, da bo o njem potrebno spregovoriti tudi na najojzu občinskih skupščine in z ustreznimi ukrepi čimprej sanirati stanje. Že drugič je v zadnjih letih za skoraj štiri mesece prekinjena kontinuiteta dela gledališča in zato ni nič čudno, da je gledalcev namesto vedno več, vedno manj. To je velika družbena odgovornost, o kateri bo moral dati svoj odgovor profesionalni kader v gledališču, predvsem pa uprava gledališča. Verjetno bo treba razmisljati o temeljiti reorganizaciji gledališča, kajti neznos-

no je, da delovni kolektiv (profesionalni) prejema od družbe denar, ki ga v glavnem potroši za osebne dohodke, medtem ko družbi ne daje tega, za kar je plačan.

**ZA ODKUP IN UREDITEV FINŽGARJEVE
ROJSTNE HIŠE SO PRISPEVALI:**

Osnovna šola Lucija p. Portorož — 70.00; osnovna šola Renče — 200.00; »Planika« industrijski kombinat Kranj — 500.00; delavci sindikalne podružnice komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Jesenice — 32.00; zveza delavcev in nameščencev gostinske stroke — podružnica Gorenjka, Jesenice — 50.00; zveza kulturno prosvetnih organizacij občine Jesenice — 10.000.00; sindikalna organizacija Elektrarne Moste — 170.00; Elan, Begunje — 2.000.00 N. din.

Do 8/1-1969 je bilo zbranih skupno 80.484,25 N. din. Za prispevke se vsem darovalcem iskreno zahvaljujemo.

Prispevke nakazujte na žiro račun: 5153-679-2135 ZVE-
ZA KULTURNO PROSVETNIH ORGANIZACIJ OBCE
NE JESENICE, sklad za odkup in ureditev Finžgar-
jeve roistne hiše.

Slikar in človek

V sredo so v Delavskem domu zaprli 13. slikarsko razstavo. Z njo se je prvič samostojno predstavil jeseniškim ljubiteljem likovne umetnosti Jože Čebulj.

Mnogi ga poznamo. Slabe-
ga zdravja je in precej v le-
tih. Na videz je včasih tudi
nekoliko odrezav, vendar če
odgrnemo zunanjo kopreno
njegove odrezavosti, s prese-
nečenjem opazimo, da se pod
njo skriva duhovit, inteligen-
ten in čustveno razgiban
ustvarjalec.

Slikarstvo mu je vse ali skoraj vse. Poleg slikarstva pa še likovna sekcija DOLIK. Veliko vprašanje je, kako bi prenašal svoje vsakdanje zdravstvene tegobe, če ne bi nenehno stala pred njim kot mogočen svetilnik njegova velika ljubezen do likovnega ustvarjanja in DOLIK.

V dolgih letih svoje slikarske poti se je znal dokopati do izraza, ki mu lahko rečemo, da je Čebuljev. Ni zane-marjal slikarske tehnike im mnogo se je učil. Rad in z veliko volje je uvajal v skrivnosti umetniškega ustvarjanja z barvami tudi druge. Ne pozna zaprtosti sam vase in ne ovinkari. Vedno pove naravnost, kar misli.

Iz številnih del, ki smo jih videli na tej razstavi, diha njegova osebnost, ljubezen do narave in slikarstva. Čebuljev svet so akvarelne barve, ki tehnično na višini vedno uspejo izražajo njegov umetniški »sredo«. Večkrat zaniha med razumljivim, vendar nekoliko trdim realizmom in iskanjem novih poti. Njegove monotipije dokazujejo, da se zaveda, kako mora umetnost prav tako kot življenje stremeti za napredkom. Vendar je tako eno kot drugo usmerjano z zdravo mero zrelega ustvarjalca, ki se zaveda svojih hotenj, želja in možnosti.

Poznamo ga kot vztrajnega in neutrudnega kulturnega delavca. Takšen je pri vsakem delu, ki se ga loti. Dokaz za to sta samostojna razstava in njegovo delo pri DOLIK. Na obeh področjih je velik in neizčrpen. Verjamemo, da bo takšen ostal tudi v bodoče. Zato mu tudi želimo še mnogo uspehov na obeh področjih njegove plodovite dejavnosti. In prepričani smo, da mu to želijo vsi tisti, ki ga poznajo!

K.

Priznanja krvodajalcem

V decembru so v dvorani Delavskega doma na Jesenicah podelili priznanja 203 krkovdajalcem. 24 krkovdajalcev je prejel zlate značke, 173 je bilo srebrnih, šestim pa so izročili diplome. O pomenu krkovdajalskih akcij in krkovdajalstva sploh je spregovorila Branka Vovčina iz šole za zdravstvene delavce, kulturni program pa je izvajal ansambel narodnih plesov in pesmi DPD Svobode Jesenice. Poleg številnih občanov ter predstavnikov skupščine občine Jesenice sta se prireditve udeležila tudi oba primarija jeseniške bolnišnice dr. Brandstetter in dr. Hafner.

Bolje nekaj minut kasneje kot nikoli!

Zaradi velike hitrosti . . . , zaradi poledenele ceste . . . , zaradi vinjenosti . . . , zaradi neprevidnosti, je prišlo do težke prometne nesreče, lahko dnevno beremo v časopisih. Vendar smrt še vedno kosi po naših cestah. Ali ni boljše nekaj minut kasneje, kot nikoli!

film ● film ● film ● film ● film ●

Mademoiselle — Fatalna gospodična

Da je Fatalna gospodična (Mademoiselle) film, ki prevzame, komaj se tega zavemo, očara in že spet, kot bi ne bilo nič poetičnega, potegne k samozavedanju, navkljub krutosti, ki jo izpoveduje, je zasluga režiserja Tonyja Richardsona, scenarista Jeana Geneta, igralkе Jeanne Moreau, montažerja Gibbisa in Watkinsa, direktorja fotografije.

Tony Richardson je eden tistih režiserjev, ki jih zdve-
vek "angry young man" ni
zadovoljeval pri iskanju ži-
ljenja, ki je bilo v velikih
primerih v nasprotju z obsto-
ječim kodeksom tiste misel-
nosti, v katere okoliu so se
stvari dogajale. Richardson
pri teh iskanjih v svojih fil-
mih (njegovi znani filmi so:
Ozri se v gnevu, Okus po me-
du, Osamljeni tekač na dol-
ge proge, Tom Jones, Ljub-
ljani in Mornar iz Gibraltar-
ja) ni popustil v silovitosti
ali kazni utrujenosti. Nasprotno
prav v Fatalni gospodični
je dosegel vrhunec.

Jean Genet je pomembna figura v svetu novega gledališča; znan je predvsem po dramskih delih Služkinja, Visoko nadziranje, Balkon, Crnci in Paravani, ki so imela hrupen odmev v javnosti. Toda Genet, ki je »prav gotovo najbolj nenavaden, kriminalno živ in pretresljiv« (Jože Javoršek), ni vzelmir samo »rajo«, marveč celo Sartra, tako da je slednji o njem napisal celo knjigo — »Sveti Jean Genet — Komedijant in mučenik«. In prav komedijant in mučenik si je omislil zanimivo obravnavanje nižjih predstavnikov človeštva, ki mu je Richardson dal celovito podobo.

Fatalna gospodična sploh ni podoba, kakršno poznamo iz romanov Zolaja, v katerega opusu kar mrgoli ženskih likov. Mademoiselle je učite-

ljica. Samo dejstvo, da je učiteljica, še ne pomeni mnogo. Kaj pa je, biti učiteljica? Nič lažjega. Gospodična sprva ne vzbuja pozornosti, dasiravno je njeno vedenje nenavadno; požiga, uničuje in ob tem početju uživa. Spoznanje, da ob tem uživa, že mudi razmišljanje o njej sami kot osebnosti, posebno ko šd zvemot iz razgovora tole zgotovitev »kramljajočih karabinerjev: »V Parizu je bila ničla, tukaj pa je boginja«. Kasneje se ta misel izkaže kot vodilno gibalno, razlaga njenega početja. Seveda je bilo z njo nekaj narobe v Parizu. Samo tisto neprestano obredno obnašanje pred ogledalom, ki je (glasovno) molčal o njeni lepoti oziroma nelepoti in jo vizualno kazal, zgovorno priča željo po aktivnosti, ki bi jo rešila zapirajočega kroga. Ta zapor pa je velikokrat samo sklepno dejanje tistega, iz katerega se ne morejo izkazniti niti veliki in umni, kaj šele propadli, propadli liki: gospodica, drvar in vsi vaščani. Njihova želja biti povzdignjen na piedestal spodbujen in spoštovanja, je zgolj izraz iluzije. Iluzija pa jih ne more pripeljati k cilju in ostanejo kruti, animalni v krogu, ki nima izhoda.

Fatalna gospodična je grozna. Grozna je pa vendarle velika: grozna z dejanji in velika s svojo umetniško aplikacijo lika, ki je Jeanne Moreau nudil izjemne igralske zahteve, vendar za umetnico njenega formata ni predstavljal preveliko težav, čeprav je res, da se vlogi iz Via Marie in Fatalne gospodične bistveno razlikujeta. V celoti je prav Jeannina za sluga, da je takšen kot je: krut, nenavaden in poln žaljenja, na drugi strani pa hrepenenja.

Za konec leta vrsta odlokov

Zadnje dni preteklega leta, točneje 27. decembra, je bila 18. skupna seja obeh zborov skupščine občine Jesenice. Na seji so, tako kot vsako leto pred vstopom v novo leto, razpravljali in sklepali o raznih odlokih.

Odborniki so najprej potrdili odlok o prispevkih in davkih občanov, katerega je bilo treba uskladiti z zveznimi in republiškimi predpisi. Spremembe bistveno ne spreminjajo določila prejšnjega odloka, zato tudi ni bilo bistvenih pripomb, razen nekaterih s področja kmetijstva, pri čemer pa je šlo bolj za nesporazum. Da bi dosegli čim večjo jasnost predpisa in enostavnost izražanja, so za prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti določene točne stopnje in sicer: za II. skupino katastrskih občin 22% (prej 17 — 29%), za III. skupino 12% (prej 10 — 20%) in za IV. skupino 4% (prej 3 — 10%). Stopnje so usklajene tudi z enakim odlokom v radovljiški občini, kar preje ni bilo.

Več razprave, mnenj in predlogov pa je bilo ob obravnavi odloka o občinskem prometnem davku — največ o stopnjah prometnega davka v zvezi s prodajo osebnih in tovornih avtomobilov. Bilo je izraženo vrsto mnenj in različnih predlogov, tako da marsikomu na koncu ni bilo jasno, kako in kaj. Odborniki so glasovali, ugotovili so, da predlog odloka zaradi nasprotujočih stališč ni bil izglasovan, pa so zato glasovanje razveljavili ter ponovno glasovali. Sporna je bila tarifna točka, da se od prodaje rabljenega osebnega ali tovornega avtomobila, v kolikor ga lastnik proda pred pretekom treh let, plača davek v višini 4% prodajne vrednosti. S tem odlokom naj bi namreč preprečili neupravičeno bogatenje na račun preprodaje avtomobilov. Pri tem pa so imeli verjetno prav tisti odborniki, čeprav lastniki osebnih avtomobilov, ki so zagovarjali, da naj bi bila doba dve leti in ne tri.

V celoti pa se je odlok o občinskem prometnem davku spremenil v toliko, da je po novem najvišja stopnja davka od prometa blaga na drobno 4% (prej 6%), razen od alkoholnih pijač.

Brez pripomb so odborniki potrdili odlok, po katerem se bodo proračunske potrebe v letošnjem prvem tromesečju financirale v višini 25% lanskoletnih izdatkov. Brez bistvenih sprememb so potrdili tudi odlok o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, čeprav je bilo dosti razprav. Morda je bila najbolj značilna pripomba, da naj bi prispevek plačevali tudi stanovalci s tistih področij v neposredni bližini Železarne, ki so tega prispevka sicer oproščeni, saj tudi oni koristijo komunalne objekte. Predlog za sedaj ni bil sprejet. (O odloku smo obširneje poročali v zadnji številki Železarja v lanskem letu.)

Živahna je bila razprava o izdaji soglasja k stopnjam

prispevka za zdravstveno zavarovanje za leto 1969. Dante Jasnič, predstavnik Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Kranju, je obrazložil predlog ter zakaj je na tem področju tolikšna izguba (ob koncu leta približno 1.300.000 — 1.500.000 din). Nizek je bil dotok sredstev iz naše občine, zato je največji del izgube nastal prav zaradi stanja v jesiški občini. Več je zavarovanih oseb kot pa je vseh prebivalcev naše občine, velika je odsotnost od dela in zato veliko nadomestil, visoki pa so tudi izdatki za zdravila. Po takšni obrazložitvi so odborniki potrdili stopnjo osnovnega prispevka za zdravstveno zavarovanje delavcev v višini 5,2% od osebnih dohodkov ter stopnjo dodatnega prispevka v višini 1,32% oziroma 2,5% od osnovne stopnje. Brez pripomb so odborniki potrdili odlok o kritju razlike v stanarini v občini. Po tem odloku so delov-

ne organizacije, družbenopravne osebe in državni organi na območju občine dolžni vplačati na poseben račun pri službi družbenega knjigovodstva sredstva za kritje razlik v stanarini za letošnje leto v višini 2% od 4% sredstev za stanovanjsko izgradnjo.

Odborniki so se strinjali tudi s predlogom odloka za podelitev Prešernovih nagrad, katerega je pripravila SOB Kranj in katerega naj bi potrdile vse gorenjske občine. Po tem odloku naj bi vsako leto podeljevali zaslužnim kulturnim delavcem Gorenjske Prešernove nagrade skupno s plaketo. Prav tako naj bi vse gorenjske občine skupno prirele in financirale zimsko športno prireditel »Po stezah partizanske Jelo-lovice«, saj spada dražjoška bitka po svojem zgodovinskem pomenu med najpomembnejše boje na Gorenjskem in celo v Sloveniji. Po tem odloku naj bi naša občina kriila 10% vseh stroškov, s čemer so se odborniki strinjali.

T. L.

Obisk v otroškem oddelku bolnišnice

Letos 29. novembra bo minilo deset let, odkar je bil pri splošni bolnici Jesenice ustanovljen samostojni otroški oddelk. V tem času se je zdravilo na oddelku čez 9.000 otrok iz jesiške in radovljiške ter delno iz tržiške in kranjske občine. Ustanovitev in razvoj oddelka je tesno povezan s pediatrom, danes predstojnikom oddelka dr. Stefanom PLUTOM. Iz pogovora z njim povzemamo nekaj misli o razvoju otroškega oddelka, ki naj bodo namesto običajne zahvale, ki jo oddelk izreka vsem, ki so obdarovali oddelk ob zadnjem novoletnem praznovanju.

Oddelk, ki lahko sprejme 56 otrok in je povprečno zaseden 98%, ima vse ustrezne funkcionalne prostore s čakalnimi, z otroško igralnico, učilnico in jedilnico, sobo za sprejem doječih mater, dežurne sobe, prostore za sprejem in ambulantno s rentgenom. Prav tako je oddelk primerno zaseden z visokimi, višjim in srednjim strokovnim kadrom. Seveda je to rezultat desetletnega upornega dela in prizadevanja vsega osebja na oddelku, še prav posebej pa predstojnika dr. Pluta. V sklop oddelka sodi tudi kirurški otroški oddelk v jesiški bolnici in otološki oddelk s sedežem v Kranju. Zamisli dr. Pluta (koncept) o organizaciji otroškega zdravstva, ki jih takrat niso priznavali niti republiški organi, kažejo že prve rezultate. Z jesiškega območja, kjer se njegova zamisel najbolj uresničuje in kjer se služba otroškega zdravstva uspešno razvija, je vedno manj otrok v bolniški oskrbi, medtem ko jih je mnogo več iz drugih območij. Danes ni več utopija tesno sodelovanje med bolnico in zdravstvenimi domovi na terenu, rezultati takega sodelovanja na našem območju se že vidijo. Dr. Plut v svojem konceptu, ki se tudi že uspešno uresničuje, poudarja, da se otroško zdravstvo

mora izvajati pod enim strokovnim vodstvom, ki mora imeti enotni cilj. Vendar to ne pomeni, da mora vsa teža sloneti na eni osebi, to po njegovem mnenju mora biti služba, v katero so zajeti vsi strokovni delavci, ki naj skupaj z vso otroško populacijo sestavljajo enoto, celovitost.

V razvojnem pogledu je oddelk naredil izreden razmah. Če sam obisk na oddelku vas prepriča o izredni toplini in veliki ljubezni, s katero osebje na oddelku opravlja svoje zaupane naloge. Rezultati take topline na oddelku so presenetljivi. Primeri otrok, ki izhajajo iz urejenih družin in se po končanem zdravljenju na oddelku neradi vračajo domov ali se celo upirajo vrnitvi, ali slabo vzgojeni otroci ali neprilagodljivi otroci se hitro vključijo v režim življenja na oddelku, so dovolj zgovoren dokaz o odlično urejenih razmerah na oddelku. Predstojnik dr. Plut je sam poudaril, da ima jesiški otroški oddelk veliko prednost pred kliniko, čeprav npr. nima dragih aparatov. Prednost je v tem, da otroka pozna vse osebje na oddelku, da o njem izmenjajo misli tudi s starši, ki lahko dvakrat tedensko obiščejo otroka in v tem, da dobi vsak otrok kosček srca osebja na oddelku.

Tudi naši malčki so praznovali

Praznovanje novoletne jelke je za nami. Prav gotovo pa je praznovanje najbolj ostalo v spominu tistim otrokom, ki so letos prvič videli dedka Mraza. Koliko žarečih oči, nasmejanih obrazov je bilo videti, koliko obljub, da bodo v prihodnjem letu zares pridni, je bilo slišati.

Ob takih prilikah, ko vidimo naše malčke vesele, sproščene in čustveno razgibane, nehoti pozabimo na ves trud, ki smo ga vložili v pripravo takega praznovanja, kot je novoletna jelka s prihodom dedka Mraza.

Ceprav smo letos s pripravami začeli sorazmerno pozno, je praznovanje povsod lepo uspelo. Ponekod so se vrstile prireditve po ves teden pred novim letom. Dedek Mráz in njegovo spremstvo je imelo polne roke dela, saj je bilo po vseh terenih v naši občini obdarjenih čez 2.200 predšolskih in okrog 1.000 šolskih otrok, na prireditvah je sodelovalo 220 otrok. V to število obdarjenih in sodelujočih pa niso všteti tisti otroci, ki so praznovali v vrtcih, šolah ali podjetjih.

Razumljivo je, da bi praznovanje naših malčkov ne moglo biti tako slovesno, če ne bi tu pomagale razne delovne in druge organizacije, društva in celo posamezniki.

Zato se ob tej priliki v imenu vseh otrok, ki so bili obdarjeni in, ki so se ob novoletni jelki poveselili, najiskrenejše zahvaljujemo; predvsem železarni Jesenice, ki nam kljub gospodarskim težavam ni odrekla svoje pomoči, njeni sindikalni organizaciji, občinskemu odboru SZDL, občinskemu sindikalnemu svetu, trg. podjetju Ročca, Zarja, enoti Universal in Elektrotehničnemu podjetju, istočasno se zahvaljujemo vsem tistim krajevnim skupnostim, društvom, gospodarskim in drugim organizacijam ter posameznikom, ki so našim društvom prijateljev mladine po terenu z dotacijami pomagali izvesti to najlepše otroško praznovanje ob novemu letu.

Občinska Zveza prijateljev mladine
Jesenice

Seveda pa k dobremu počutju otrok na oddelku veliko pripomore delovni program, oziroma usmerjena igra, ki nimá samo zabavnega, ampak tudi vzgojni pomen, za kar na oddelku skrbi učiteljica Ljubica Korenc. Igra je razdeljena in starosti otrok primerno usmerjena. Zelo zanimivo je na primer gledati 13-letnega dečka pri pletenju, ali radovedne učke, ki sledijo pravljici iz plošč ali zbranost deklice pri igri s punčkami. Poleti precej ur preživijo otroci ob igri in zabavi na bolnišnem vrtu. Skratka ves čas bivanja otrok na oddelku je zelo koristno izrabil. Igrače so na oddelku postale važen element zaposlovanja bolnih otrok. To spoznavajo tudi starši in precej je primerov, ko starši po uspešnem zdravljenju svojega otroka oddelku poklonijo namesto običajnih daril igrače.

Zaradi izredne pomembnosti igrar pri zdravljenju otrok in zato, da so otroci ne počutijo osamljene ali prikrajšane, se oddelk vsako leto ob novem letu s pisemnimi prošnjami obrne na gospodarske organizacije in ustanove v naši občini za prispevek za nabavo igrar za oddelk in individualnih daril za bolne otroke. Tudi v tem pogledu je bil narejen velik razvoj v miselnosti in odnosu Jeseničanov in drugih do teh otrok, je pripovedoval predstojnik dr. Plut. To pa za otroke izredno veliko pomeni. Otroci se ne počutijo kot bi bili na tujem in niso osamljeni, oziroma odtrgani od življenja in okolja. Vsako leto je večji odziv podjetij in ustanov.

Oddelk izraža prisrčno zahvalo vsem delovnim organizacijam in ustanovam, ki so se odzvali prošnji, posebno so hvalile železarno, ki kljub kritični situaciji še nobeno leto ni odrekla podpore. Zahvaljujejo se tudi tereški organizaciji Podmežaklja in tov. Klinarju ter vsem sodelujočim za DEDKOV program, šestemu razredu osnovne šole Tone Čufar in razredničarki tov. Ileničevi za kulturni program ter vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da so ša otroci ob novoletnih praznikih na oddelku dobro počutili.

Ob zaključku tega skromnega zapisa o otroškem oddelku pri Splošni bolnici Jesenice, se moram še enkrat ponoviti na že poudarjeno ugotovitev, da vsak otrok dobi na oddelku delček srca osebja. To se resnično čuti na vsakem koraku. O tem govori tudi to, da so vsi zaposleni na oddelku krvodajalci, ki so v vsakem primeru pripravljeni bolnemu otroku dati svojo kri, v kolikor to starši ne morejo. Oddelk pa ima tudi lepo povezavo z ostalim osebjem bolnice, ki je od zdravniške stazišta do zadnje pospravljalke, vedno pripravljen tudi žrtvovati kri za mlade paciente.

Razvoj, ki nas razveseljuje in, ki si ga brez upornosti in vztrajnosti predstojnika dr. Stefana Pluta težko zamišljamo. V vsej svoji skromnosti pa je ob slovesu preslišal svoje ime in ponovno poudaril, da je bil narejen zelo velik razvoj, ki pa je rezultat prizadevanja celotnega kolektiva na otroškem oddelku.

Naši alpski smučarji na tekmah v zadnjih desetih dneh

... Črni vrh

SD Jesenice prireja že nekaj let hkrati prednov letom mednarodno in mednarodno tekmovalstvo v veleslalomu na Črnem vrhu nad Jesenicami. Letos je bilo tekmovalstvo 29. decembra in je bil to tudi krst nove proge, ki je bila pripravljena v letošnji jeseni pod vodstvom Gašperina, načelnika alpskega referata. SD Jesenice. Nova proga ustreza predpisom FIS in je bila priznana po ekspertu FIS inž. Petru Lakoti. Nova proga je dolga okrog 1.400 m in ima približno 300 m višinske razlike. Traser tekmovalne proge je bil Jože Klinar, ki je odlično usmeril stezo in s svojimi sodelavci (Caf, Pirc, Benedičič, Koblar, Pristov, Krauthaker, Vister) stezo tudi odlično pripravil. Zaradi mase novozapadlega suhega snega je morala peščica teh postrtovalnih mož progo šestkrat prehoditi s čevlji (brez smuči), da je proga vzdržala čez sto tekmovalcev. Tem postrtovalnim klubskim delavcem je izrekel vse priznanje za uspešno mednarodno prireditev tudi predsednik inž. Milan Marolt ob priliki razdelitve častnih priznanj zmagovalcem tekme.

Tekma velja za kategorizacijo, zato se je tekme udeležilo vse, kar nekaj pomeni v državi. Že ta prva tekma je pokazala, da se kvaliteten vrh širi in to precej po zaslugi SD Jesenice, kajti med prvimi desetinami je tudi sedem Jeseničanov. To je uspeh, ki v današnji konkurenci nekaj pomeni. Poleg tega moramo omeniti, da smo dobili poleg Jakopiča, ki je uspešen naslednik Lakote, še enega moža, ki nezaodržno sili na najvišje mesto to je Miran Gašperič. Tih, skromen in do skrajnosti borben. Tako kaže, da bodo imele Jesenice naslednje zopet dva odlična zastopnika v državni reprezentanci, Jakopič in Gašperiča, ki imata namen igrati prvo violino. Za Jakopičem, Gašperičem in Kavčičem imamo štiri zelo izenačene moči, ki so v enaki meri sposobni zastopati četrtega moža v reprezentanci: Lakota, Mirko Klinar, Zidan in Andrej Klinar. Lakota se je uvrstil v VSL na odlično četrto mesto in ker VSL ni njegova disciplina, lahko mislimo marsikaj. Svojo kandidacijo v reprezentanci je itak že lani odrekel, zato je kot četrti mož na vidiku eden od ostalih treh Jeseničanov.

Od ostalih jeseniških članov je bil najboljši za že omenjenimi Milan Marolt, ki je prijetno presenetil z desetim mestom, takoj za elitno današnjih in bivših reprezentantov. Tudi Stare, Aleš in Svetina bi se krepko drevljali tam okoli desetega mesta, toda nezkušenost

jim je prekrizala račune. Zelo dobro so se držali še Ponikvar, Zmitek in Krauthaker. Posebno je treba pohvaliti Krauthakerja, ki je kljub slabši opremini in garanciji pri pripravljanju proge dosegel še vedno odlično uvrstitev in to s startno številko nad 70!

Pri članicah je presenetila Romana Lakota, ki si je priborila prvo mesto. Članice so tekmovalce na isti progi kakor člani.

REZULTATI — ČLANI:
1. Milan Gašperič, SD Jesenice, 1.25,2, 2. Marko Kavčič, Enotnost, 1.25,9, 3. Jože Gazvoda, Branik, 1.27,2, 4. Peter Lakota, Jesenice, 1.27,9, 5. Mirko Klinar, Jesenice, 1.28,4, 6. Marko Zidan, Jesenice, 1.28,4, 7. Andrej Klinar, Jesenice, 1.28,8, 8. Janez Soklič, Tržič, 1.29,2, 9. Blaž Jakopič, Jesenice, 1.29,4, 10. Milan Marolt, Jesenice, 1.31,5, 12. Ponikvar, Jesenice, 1.32,0, 14. Zmitek, Jesenice, 1.32,3, 16. Pogačnik, Jesenice, 1.33,3, 20. Krauthaker, Jesenice, 1.35,1, 24. Aleš, Jesenice, 1.36,4, 32. Varl, Jesenice, 1.40,4, 37. Stare, Jesenice, 1.43,0.

ČLANICE: 1. Romana Lakota, Jesenice, 1.44,4, 2. Mojca Magušar, Enotnost, 1.44,4, 3. Eti Kurnik, Tržič, 1.47,4, 4. Milena Pirnat, Branik, 1.49,5, 5. Jelka Bem, Radovljica, 1.50,5.

Startalo je 83 članov in 11 članic, nato pa so izven konkurence tekmovali še mladinci, mladinke in pionirji SD Jesenice, tako da je morala tekmovalna proga vzdržati čez sto nastopajočih.

Sodniški zbor: Berlišk, Jože Zupan, Svetlin, Miran Lakota in Julka Slamnik, je izpjal pohvalno svojo nalogo v hudem mrazu.

... Pohorje

Starejši mladinci in mladinke so istočasno tekmovali na Pohorju v veleslalomu za kategorizacijo. Tekme so se udeležili tudi Jeseničani. Pri dekletih je naša tekmovalka dosegla poprečen rezultat, medtem ko so se fantje krepko udarili za boljša mesta.

REZULTATI — STAREJŠE MLADINKE: 1. Zuraj, Branik, 2.24,8, 2. Cizej, Branik, 2.35,7, 3. Bizjak, Enotnost, 2.48,4, 4. Tolar, Radovljica, 3.04,7, 5. Hafner, Skofja Loka, 3.35,4, 6. Smolej, Jesenice, 3.37,4.

STAREJŠI MLADINCI: 1. Jaunik, Branik, 2.22,1, 2. Albreht, Jesenice, 2.22,3, 3. Zavrl, Branik, 2.25,9, 4. Straus, Jesenice, 2.32,7, 5. Planteu, Branik, 2.33,0, 6. Ramuš, Jesenice, 2.34,9.

Nastopilo je čez 60 tekmovalcev in tekmovalk.

... Begunje

TVD Partizan Radovljica priredi vsako leto 2. januar

ja tekmovalstvo v veleslalomu v Begunjah, kjer je že pred leti pripravilo podjetje ELAN v ta namen teren na severni strani izpod znane cerkvice sv. Petra. Tu je lepo smučišče v dolžini okoli 1.400 m z višinsko razliko okoli 250 m. Proga je imela 30 vrtic in je kljub trdemu snegu še težko kljubovala okoli 200 tekmovalcem in tekmovalkam. Organizatorje je presenetila ogromna udeležba in zaslužijo vso pohvalo za dobro izvedbo. Glede na veliko popularnost prireditve bi bilo v bodoče skoraj nujno, da se udeležba omeji samo na nekaj boljših razredov tekmovalcev.

Ugodno so presenetili vsi prvi trije: Jakopič, ki je zmagal z roko v mavcu, Lakota, ki je zasedel drugo mesto, čeprav mu veleslalom ne leži in Andrej Klinar, ki je bil tretji, čeprav je startal kot zadnji član z najslabšo startno številko.

REZULTATI — ČLANI:
1. Blaž Jakopič, SD Jesenice, 1.20,1, 2. Peter Lakota, SD Jesenice, 1.20,5, 3. Andrej Klinar, SD Jesenice, 1.50,8, 4. Janez Soklič, Tržič, 1.22,4, 5. Jani Pogačnik, SD Jesenice, 1.22,6, 6. Mirko Klinar, SD Jesenice, 1.20,5, 7. Jože Sevnikar, Branik, 1.24,2, 8. Klemenčič, Tržič, 1.25,5.

ČLANICE: 1. Mojca Magušar, Enotnost, 1.12,0 (krajša proga), 2. Romana Lakota, SD Jesenice, 1.14,0, 3. Eti Kurnik, Tržič, 1.16,0, 4. Metka Bem, Radovljica, 1.16,2, 5. Alenka Mejnik, Transurist Skofja Loka, 1.18,3.

STAREJŠI MLADINCI: 1. Zavrl, Branik, 1.30,0, 2. Albreht, Jesenice, 1.31,2, 3. Aljenčič, Tržič, 1.32,5, 4. Košir, Jesenice, 1.32,9.

MLAJŠI MLADINCI: 1. Bernik, Jesenice, 1.03,8 (krajša proga), 2. Pirnat, Branik, 1.09,6, 3. Meglič, Tržič, 1.10,2, 4. Gorišek, Radovljica, 1.11,5, 5. Rant, Enotnost, 1.13,4, 6. Gašperin, Jesenice, 1.15,2.

STAREJŠE MLADINKE: 1. Meglič, Radovljica, 1.16,2, 2. Bizjak, Enotnost, 1.18,0, 3. Jelka Bem, Radovljica, 1.19,0.

MLAJŠE MLADINKE: 1. Gazvoda, Jesenice, 1.14,6, 2. Jocič, Kranj, 1.14,9, 3. Adamič, Enotnost, 1.16,0.

Sonja Gazvoda bi se plasi-rala med članicami na tretje mesto.

... Blejska Dobrava

Na Blejski Dobravi je v organizaciji domačega TVD Partizan bilo 2. januarja na sporedu medklubsko tekmovalstvo v veleslalomu. Za tekmovalstvo se je prijavilo okrog 50 tekmovalcev, toda vsi niso nastopili, tako da je bilo vseh nastopajočih okoli 40. Organizatorji, ki so zelo dobro organizirali to tekmovalstvo in z neutrudnim Svetinom na čelu zaslužijo

vse priznanje, so bili nekoliko razočarani, ker se tekmovalstva niso udeležili najboljši jeseniški smučarji Jakopič, Lakota in oba Klinarja, ki so bili na tekmovalstvu v Begunjah. V odsotnosti najboljših se je v konkurenci članov odvijala borba med smučarji domačini in predstavniki mlajše jeseniške garde. Dobravci so znali izkoristiti prednost domačega terena, ki so ga do potankosti poznali in na progi, ki je bila dolga okoli 2000 m ter je imela 50 vrtic, ki jih je zelo dobro postavil nekdanji reprezentant Janez Čop, osvojiti dve prvi mesti pred Jeseničani Zmitkom, Maroltom, Šmitkom in ostalimi. Pri članih sta bila sicer diskvalificirana Svetina in Pesjak, ki sta dosegla najboljši čas, toda kontrole so ugotovile, da sta zgrešila vrtac.

Pri mladincih je zmagal Ramuš pred pionirjem Volkom, pri mladinkah pa domačinka Grilčeva.

REZULTATI — ČLANI:
1. Stare, 1.29,5, 2. Aleš, 1.30,7, 3. Zmitek, 1.31,2, 4. Marolt, 1.32,1, 5. Šmitek, 1.35,1, 6. Varl, 1.36,8.

MLADINCI: 1. Ramuš, 1.37,2, 2. Volk, 1.38,2, 3. Saksida, 1.40,7.

MLADINKE: 1. Grilc, 1.03,2, 2. Aleš, 1.07,2, 3. Krušic, 1.07,9.

Dragojevič

... Sleme — Zagreb

Zagrebski klubi prirede skupno z vodstvom športne sekcije tovarne Rade Končar vsako leto veleslalom tekmo na Slemenu nad Zagrebom v spomin narodnega heroja Rade Končarja. Veleslalom s 47 vrtici je postal znani zagrebški tekmovalac Stanislav Markulin. Proga meri 1400 m dolžine in ima okoli 300 m višinske razlike. Proga je bila zelo težko postavljena, zato so prišli do veljave res samo dobri tekmovalci. Nov sneg, ki je zapadel na poledenelo podlago, ni delal ovir, ker so ga tekmovalci kmalu odrinili h kraju. Prijavili so se tekmovalci iz Hrvaške, Bosne, Srbije in Slovenije. Jeseničani so na Slemenu stari in redni gostje, zato se počutijo tam zelo domače.

V velikem slogu je pre-smučal progo, mož brez razreda Andrej Klinar. Zmagal je z velikim naskokom in si tako z dobro uvrstitvijo na Ornem vrhu in na Slemenu zagotovil drugi tekmovalni razred. Alpski tekmovalci so razdeljeni na devet kakovostnih razredov in dober razred pomeni dobro startno številko. Vsak tekmovalac mora vsako novo sezono potrditi doseženi razred ponovno z dobrimi rezultati na tekmah za kategorizacijo po razredih. Teh tekem je samo nekaj, zato je udeležba na njih vedno polnaštevilna.

REZULTATI — ČLANI:
1. Andrej Klinar, Jesenice, 1.53,0, 2. Marko Zmitek, Jesenice, 1.58,7, 3. Davor Senčič, Zagreb, 2.00,0, 4. Stjepan Puhak, Zagreb, 2.02,2, 5. Orešković, Zagreb, 2.02,8.

ČLANICE: 1. Branka Gerl, Zagreb, 4.52,5, 2. Jadranka Gulinić, Zagreb, 5.50,0, 3. Ita Martinus, Zagreb, 6.15,0.

STAREJŠI MLADINCI: 1. Cene Straus, Jesenice, 2.01,1, 2. Tone Albreht, Jesenice, 2.08,7, 3. Mladen Preložnik, Zagreb, 2.18,2, 4. Ton, Zagreb, 2.18,6, 5. Volar, Zagreb, 2.25,0.

MLAJŠI MLADINCI: 1. Tomaž Bernik, Jesenice, 2.02,5, 2. Marjan Kumar, Zagreb, 2.12,5, 3. Janez Gašperin, Jesenice, 2.12,7.

MLAJŠE MLADINKE: 1. Sonja Gazvoda, Jesenice, 2.12,2, 2. Jelka Pečar, Jesenice, 3.10,0.

Tekmovalci vseh kategorij so startali na isti progi. Tako člani kot mladinci Jesenice so se vzorno borili in odnesli vsa vidnejša mesta ter zapustili najlepši vtis. Startalo je skupno čez 90 tekmovalcev.

— il

... Škofja Loka

Petega januarja 1969 je bilo v Škofji Loki letos prvo tekmovalstvo v slalomu za članice in članice, ki je veljalo za kategorizacijo. Pomembnost tekmovalstva je kazalo še veliko prijavljenih tekmovalk in tekmovalcev. Vseh je bilo čez sto. Tekmovalstvo je potekalo v oblačnem vremenu, vendar je bila vidljivost odlična. Organizatorji — Transurist iz Škofje Loke — so se tokrat res trudili in pripravili prireditev, ki je privabila na smučarske terene veliko število gledalcev. Vse je bilo kot je treba: ozvočenje, označitev prog, kontrole, napovedovalci, ki je sproti obveščal gledalce, kaj se na progi dogaja, kdo vozi in kakšna je trenutna razvrstitev tekmovalcev. Organizacija res zasluži vso pohvalo. Manj sreče so imeli s pripravljanjem proge. Snega je bilo malo le kakih 15 do 20 cm in še tega so spravili s proge tekmovalci z boljšimi startnimi številkami, tako da so tekmovalci s slabšimi številkami vozili dobesedno kar po travi.

Slalom je imel dva teka. Obe progi sta bili enako dolgi 470 m z višinsko razliko 120 m. Prva proga je imela 47 vrtic, druga pa 53. Na startu je bilo prijavljenih 12 članic in 95 članov.

Prve so startale članice, katerih boj bi moral biti vsaj na papirju precej izenačen, vendar so zaradi napak na progi kar po vrsti odpadale v boju za boljša mesta znane tekmovalke: Meta Bem, Romana Lakota itd. Precej (nadalj. na 12. str.)

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

18. in 19. januarja nem. barvni CS film **PIRATI MISISIPIJA**, v režiji Jirgena Rolanda, v glavni vlogi Hans Jorg Felmi, ob 17. in 19. uri.

20. januarja amer. barvni CS film **VZEMI JO, MOJA JE**, v režiji Henryja Kosterja, v glavni vlogi James Stewart, ob 17. in 19. uri.

21. in 22. januarja angl. barvni film **SMRT V OCEH**, v režiji Michaela Powella, v glavni vlogi Carl Boehm, ob 17. in 19. uri.

Za mladino neprimeren!

23. in 24. januarja amer. barvni CS film **TARZAN NA VELIKI REKI**, v režiji Roberta Daya, v glavni vlogi Mike Henry, ob 17. in 19. uri.

25. januarja amer. barvni CS film **CAMELOT**, v režiji Joshua Logana, v glavni vlogi Richard Harris, ob 17. in 20. uri.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše drage, nepozabne mami

HEDE HABBE rojene Lončar

se iskreno zahvaljujemo prim. dr. Francu Brandstetterju, sobnemu zdravniku dr. Milošu Pogačniku ter ostalim zdravnikom, dragim sestram in strelnemu osebju internega oddelka splošne bolnice Jesenice za nego in lajšanje bolečin za vso skrb, da bi nam ohranili drago mami.

Hvaležni smo govornikom Francu Fricu in Pegan — Brede za ganljive poslovilne besede od odprtem grobu, pevcem, organizaciji ZB terena Kolezija, tiskarni »Tone Tomšič« ter sostanovalcem Krimske ulice 15.

Prav lepa hvala ostalim, ki ste z venci in cvetjem počastili njen spomin, jo spremenili na njeni zadnji poti ter nas s toplimi besedami ustno ali pisмено spremljali v teh težkih dneh.

Zalujoči: mož Ernest, hčerka Erna Vauhnik, vnuk Vito z družino, brat, sestri in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob težki izgubi očeta in očima

FILIPA TITOVA

se iskreno zahvaljujemo dr. Tancarju za zdravljenje in osebju doma zavarovancev dr. Berglja za skrb in nego med boleznijo. Stanovalec Dobravske ulice se iskreno zahvaljujemo za venco, še posebej pa Domanjkovic, Kalandin in Smolejev za vso pomoč. Prav tako smo dolžni zahvalo vsem darovalcem venci in cvetja, pevcom in godbi za žalostinke, voznikom osebnih avtomobilov za dragoceno uslugo in vsem, ki so nam izrekli sožalje, sočustvovali z nami in ga spremenili na zadnji poti.

Zalujoči: sin Bruno, Poldi z družino ter ostalo sorodstvo.

Kino PLAVŽ

18. in 19. januarja angl. barvni film **SMRT V OCEH**, ob 18. in 20. uri. Za mladino neprimeren!

20. in 21. januarja nem. barvni CS film **PIRATI MISISIPIJA**, ob 18. in 20. uri.

22. januarja amer. barvni CS film **GOLI IN MRTVI**, ob 18. in 20. uri.

23. in 24. januarja amer. barvni film **DALEC OD RAZUZDANEGA KUPA**, ob 18. in 20. uri.

25. januarja angl. barvni film **DOLGOTRAJNI DVOBOJ**, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

18. januarja mehiški film **ZLATI PETELIN**.

19. januarja franc. film **PAST ZA PEPELKO**.

23. januarja nem. barvni CS film **PIRATI MISISIPIJA**.

25. januarja amer. barvni film **DALEC OD RAZUZDANEGA KUPA**.

Kino KRANJSKA GORA

18. januarja ital. barvni CS film **DOBER, GRD, SLAB**.

19. januarja meh. film **ZLATI PETELIN**.

23. januarja angl. barvni film **SMRT V OCEH**.

25. januarja nem. barvni CS film **PIRATI MISISIPIJA**.

Kino ŽIROVNICA

19. januarja ital. barvni CS film **DOBER, GRD, SLAB**.

26. januarja nem. barvni CS film **PIRATI MISISIPIJA**.

Gledališče

V SOBOTO, 18. 1., ob 8.30: F. Kozak **PUNČKA** — zaključena predstava za gimnazijo Jesenice.

V SOBOTO, 18. 1., ob 11.30: F. Kozak **PUNČKA** — zaključena predstava za ŽIC.

V NEDELJO, 19. 1., ob 19.30: F. Kozak **PUNČKA** — Dramska zgodba v petih slikah — **ZADNJIČ**.

Ljubitelji gledališča opozarjamo na zadnjo predstavo **PUNČKA** — pretresljiva in zanimiva drama Ferda Kozaka. Naj ne zamude priložnosti in si vstopnice zagotovijo na tel. 82-200 ali pri gledališki blagajni dve uri pred predstavo.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi mojega dragega moža, brata, strica in svaka

LEOPOLDA TRILARJA

sem dolžna, da se zahvalim najprej primariju dr. Brandstetterju, vsem zdravnikom in osebju internega oddelka jeseniške bolnišnice, ki so mu pomagali v neozdravljivi bolezni, njegovim zvestim prijateljem godbenikom, ki so mu poslednjič zaigrali v zadnje slovo, dobrih sosedom, Milošu Regovcu, Anici, Rozki in Cirilu Bertonclju, Stojki in Savu Timarac.

Ob odprtem grobu sem spoznala, da ste čutili vsi z menoj.

Zahvaljujem se govornikom tov. Gavrodu, tov. Ženu, tov. Radiju in tov. Režku.

Vsem in vsakomur posebej prisrčna hvala za cvetje, vence in toplo sočustvovanje.

Zalujoči: žena Pavla, sestra Tončka z družino, vsaki, svakinje, nečaki in nečakinje.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega in skrbnega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

JOZEFA ŠESTA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali cvetje, nam izrekli sožalje in ga spremenili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi vsem sosedom za pomoč v težkih dneh. Posebna zahvala lovcem za njihovo častno spremstvo in za lepe besede ob odprtem grobu. Enako se zahvaljujemo tudi godbi za žalostinke, obratu valjarne žice za podarjeni venec in upokojencem za poslovilne besede.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Zalujoči: žena Kristina, hčerki Jožica in Kristina z družinama, brat Franc in sestra Pavla ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru strojnih delavnic Jesenice se najlepše zahvaljujem za darilo ob moji upokojitvi, katerega sem bil zelo vesel.

Vsem mojim sodelavcem želim srečno novo leto in mnogo uspehov pri delu!

Janez Egart

ZAHVALA

Ker se iz zdravstvenih razlogov ne morem osebno zahvaliti, se tem potom zahvaljujem obratu cevarne za novo leto darilo. Vsem skupaj pa želim srečno in zdravo novo leto.

Ignac Zupan

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru elektrodne oddelka se najlepše zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj. Obenem pa želim celotnemu kolektivu srečno novo leto in veliko delovnih uspehov!

Marija Kodič

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru OTK se zahvaljujem za denarno pomoč, ki sem jo prejel v času moje bolezni.

Jože Pezdirc OTK

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne Jesenice se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, katere mi je bila zelo dobrodošla.

Jože Klinar
varnostna služba

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije in sindikalnemu odboru Javornika I se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila med boleznijo zelo dobrodošla.

Ivan Pivec

ZAHVALA

Prijetno sem bil presenečen nad pozornostjo svojih sodelavcev in sindikalnega odbora valjarne Bela, ko sem ob novem letu prejel darilo in denarno pomoč. Sodelavcem želim v novem letu veliko delovnih uspehov.

Stanko Zupec
kirurški oddelek
bolnišnice Jesenice

OBVESTILO

Kovinotehna Celje, delovna enota Jesenice obvešča vse potrošnike gradbenega materiala in kuriva, da sprejema od 13. 1. 1969 dalje vsa naročila in predplačila za gradbeni material in kurivo na upravi podjetja — cesta M. Tita 1 — blagajna in sicer od 9,00 do 14,00 ure.

Cenjene kupce vljudno prosimo, da obvestilo upoštevajo.

Kovinotehna Celje
DELOVNA ENOTA JESENICE

Prisrčna hvala

Tovarišu Franciju Koširju, članu zabavno instrumentalnega ansambla Avseniki in njegovi ženi Tatjani se prisrčno zahvaljujem za vse do sedanje usluge pri nabavljanju zdravil iz inozemstva, ki jih potrebujem za zdravljenje sina. Še prav posebno pa se zahvaljujem za velikodušno podaritev zadnjih zdravil kot novoletno darilo.

Cilka Taler

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru kolektiva valjarne Bela se najlepše zahvaljujem za novoletno darilo in čestitke. Enako želim vsem bivšim sodelavcem in sodelavkam zdravo in zadovoljno novo leto ter veliko delovnih uspehov!

Stane Hudovernik

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru HVŽ se najlepše zahvaljujem za poslano darilo.

Prav tako se zahvaljujem izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne Jesenice za novoletno darilo in obisk v zdravilišču.

Vsem še enkrat hvala!
Jože Fabičič

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla, sodelavcem železarne pa želim v novem letu veliko delovnih uspehov.

Rozalija Ostrun
željarna

ZAHVALA

Izvršnemu odboru sindikalne organizacije železarne in sindikalnemu odboru plinske in vodne energije se najlepše zahvaljujem za prejeti denar v času mojega bolovanja. Obenem pa želim vsem srečno novo leto in veliko uspehov v letu 1969.

Janez Pogačar

ZAHVALA

Sodelavcem obrata plavž in sindikalnemu odboru za darilo ter denar najlepša hvala, obenem želim čim več delovnih uspehov.

Janez Debeljak
Cirje 12
Raka pri Krškem

Andrej Podlipnik, zmagovalec II. tekmovanja v ljudskem troboju

Atletska zveza Slovenije je te dni objavila uradne rezultate II. tekmovanja v Ljudskem troboju 1968. Lani smo o tem tekmovanju kar precej pisali v Železjarju. Poznati moramo, da smo to počeli predvsem s propagandnega vidika. Žal, ves ta trud in dober namen, da bi se II. tekmovanja v ljudskem troboju (tek na 100 m, skok v višino in met kroglice) udeležilo večje število tekmovalcev, ni dosegel pričakovane množičnosti, zato smo po izvedenem tekmovanju malo skeptično zapisali: »Led je bil prebit.«

Ko danes listamo uradne rezultate II. tekmovanja v Ljudskem troboju 1968, smo kljub maloštevilni udeležbi tekmovalcev zadovoljni. Izidi kažejo, da se je naših šest tekmovalcev in ena tekmovalka v tem tekmovanju, ki se ga je udeležilo 389 tekmovalcev iz vse Slovenije, prenehtljivo dobro uvrstilo in sicer:

1. Andrej Podlipnik, strojne delavnice — 1.505 točk, 2. Janez Smitek, odbojarski klub Jesenice — 1.462 točk 6. Jože Čebašek, strojne delavnice — 1.336 točk, 27. Zdravko Odar, strojne delavnice — 1.098 točk, 59. Slavko Bjelošević, valjarne Bela — 804 točk, 85. Branko Aleš, strojno vzdrževanje — 621 točk. Skupno je sodelovalo 12

organizacij, od tega štiri sindikalne podružnice. V ženski konkurenci pa so sodelovale štiri organizacije. Med 159 tekmovalkami je Stanka Klemenc, strojne delavnice, dosegla 972 točk in 28. mesto. Zmagovalec Andrej Podlipnik bo prejel prehodni pokal AZS; uvrščeni do šestega mesta pa bodo prejeli častne diplome, prav tako od AZS. Po številu sodelujočih se je najbolje odrezala TŠS Trbovlje s 149 tekmovalci, na drugem mestu pa je ŠSD gimnazije v Novi Gorici s 136 tekmovalci. Druge organizacije pa podobno kot na Jesenicah niso bile po številu tekmovalcev preveč uspešne.

In kaj lahko zaključimo iz tega kratkega pregleda II. tekmovanja v Ljudskem troboju 1968? Jeseničani smo z

maloštevilnimi tekmovalci in z njihovimi dosežki resnično lahko zadovoljni. Prav bi bilo, če bi v letošnjem enakem tekmovanju, z malo dobre volje, dosegli tudi po številu ugodnejše sodelovanje tekmovalcev. To ne more biti problem, če vemo, da imamo nekaj sto mladih v jeseniških srednjih šolah, železarski poklicni šoli in v obratih železarne ter ostalih podjetjih na Jesenicah. Razumljivo, da bi pri tem morala biti pobudnik in organizator OZTK Jesenice.

Na kraju spet lahko ugotovimo, da je bil lani resnično prebit prvi led in da se v letošnjem tekmovanju v Ljudskem troboju Jeseničani tudi v množičnosti lahko bolje odrežemo.

Vibr

HOKEJSKI REZULTATI

Lausann — Švica (turnir)

Slovan (Bratislava) : HK Jesenice
7 : 3 (2 : 1, 2 : 1, 3 : 1)

Lausann (Švica) : HK Jesenice
9 : 6 (3 : 3, 3 : 1, 3 : 2)

Genova — Švica (prijateljsko srečanje)

Genova : HK Jesenice
7 : 5 (1 : 1, 2 : 1, 4 : 3)

ALPSKI POKAL

AK Innsbruck : HK Jesenice

2 : 1

Bolzano : HK Jesenice
5 : 4 (1 : 1, 2 : 1, 2 : 2)

Ortisej : HK Jesenice
4 : 4 (2 : 1, 2 : 2, 0 : 1)

Cortina : HK Jesenice
3 : 1 (1 : 0, 1 : 1, 1 : 0)

tekah pa ni padel nihče. Iz tega se jasno vidi, kako potrebne so jim tekme, ker jim še primanjkuje izkušenj, da bo sleherni vedel, koliko sme tvegati. Zeleti je, da bi pri-

stojni ne štedili pri izdatkih za tekmovanja in da bi se vsaj deset tekmovalcev, ki so dosti izenačeni udeležilo vseh tekem v sezoni.

S. T.

Jeseniški sankarji v Tržiču najboljši

TVD Partizan Tržič — sankarska sekcija — je imela v nedeljo 5. t. m. otvoritev novozgrajene umetne sankarske proge na Ljubelju. Za to slovesnost so v organizaciji organizacijskega komiteja ZELENICA priredili I. mednarodno sankarsko tekmovanje, na katerem je sodelovalo devet klubov iz Slovenije in Avstrije z 72 tekmovalci. V jeseniški ekipi je bilo 12 tekmovalcev, od tega štirje člani šest imedincev in dve članici. Tekmovalna proga je bila dolga 840 m z 10 umetno izdelanimi zavoji, ki so jo zaradi poškodbe ledene stene v drugem teku skrajšali na 600 m.

REZULTATI:

ČLANICE: 1. Kati Ovsenek, Tržič, 1.53,6, 2. Tončka Debeljak, Begunje, 2.02,5, 3. Na-

taša Brejc, Jesenice, 2.03,2.

MLADINKE: 1. Fani Noč, Begunje, 2.19,9, 2. Nikica Trojar, Bohinj, 2.38,0.

ČLANI: 1. Maks Klinar, Jesenice, 1.41,7, 2. Stefan Zupan, Begunje, 1.48,9, 3. Jože Zupan, Begunje, 1.50,6, 4. Janer Zupan, Begunje, 1.51,5, 5. Viki Mencinger, Bohinj, 1.52,5.

MLADINCI: 1. Janez Kuhar, Bohinj, 2.02,8, 2. Marjan Stefelin, Jesenice, 2.03,7, 3. Franci Rihtar, Jesenice, 2.04,2, 4. Brane Stefelin, Jesenice, 2.10,0, 5. Srečo Jukič, Jesenice, 2.17,1.

DVOSEDI: 1. J. Ulčar — M. Klinar, Jesenice, 0.49,0, 2. V. Mencinger — I. Rabič, Bohinj, 0.55,5, 3. J. Rozman — J. Rozman, Bohinj, 0.58,7.

J. J.

Za pokal Vitranc

Priprave na tekmovanje za VIII. pokal Vitranc v Kranjski gori so v polnem teku. Na zadnji seji odbora so se dogovorili, da bo tekmovanje v nedeljo, 16. in ponedeljek, 17. februarja. Novost je tudi v tem, da bosta oba veleslaloma in slalom šteta za točke svetovnega pokala. Prav zato organizatorji upravičeno pričakujejo da bo udeležba tekmovalcev močnejša kot v prejšnjih letih.

Odbor, ki pripravlja tekmovanje za VIII. pokal Vitranc, ima tudi letos finančne težave, toda upajo, da jih bodo premostili. Da bi zmanjšali stroške za bivanjem ekip, so se domeinili, da bodo letos prvič zaprosili za pomoč podjetja po vsej Sloveniji. Nekatera podjetja so pomoč že obljubila, z drugimi pa se organizatorji še dogovarjajo. Tako bo npr. smučarsko ekipo Avstrije prevzelo podjetje Istra vino, francosko Kompas Ljubljana, švicarsko tovarna Kolinska v Ljubljani, italijansko Ljubljana transport ter ZRN Gorenjka Jesenice. Prav tako naj bi zmanjšali stroške za pripravo prog. Naša železarna je v prejšnjih letih v ta namen odobrila več kot 200 dni izredno plačanega dopusta. Ta pomoč bo letos nekoliko manjša, zato so organizatorji navezali stike z italijansko ekipo iz Ortiseje, da bi v dneh, ko bo v Kranjski gori tekmovanje, pokazala svoje specialne stroje za pripravljanje tekmovalnih in rekreacijskih smučišč. Dobrodošla bo tudi pomoč polkovnika Lošina, ki bo med tekmovanjem organizatorjem velika opora. 16. in 17. februarja, ko bo v Kranjski gori veliko tekmovanje za alpski pokal Vitranc, bodo tam tudi slušatelji visoke šole za telesno kulturo. Tudi oni naj bi bili vključeni v tekmovanje s tem, da bodo imeli vloggo kontrole pri vratcih. In končno so tu še številni uč-

telji smučanja ter drugi ljubitelji zimskega športa, ki bodo pomagali po svojih močeh. Vsem je razumljivo, da bo tekmovanje uspelo le ob zelo dobri pripravi, kajti le tako si bodo lahko v bodoče zagotovili kvalitetne tekmovalce.

Program tekmovanja je naslednji:

NEDELJA, 16. 2. ob 9.30 prvi tek veleslaloma, ob 14. uri drugi tek veleslaloma.

PONEDELJEK, 17. 2. ob 9. uri prvi tek slalom, ob 11. uri drugi tek slalom.

Rezultate bodo objavili v ponedeljek ob 17. uri pred hotelom Prisank v Kranjski gori.

Da bi si tekmovanje ogledalo čim več ljubiteljev tega zimskega športa, predvsem pa šolske mladine, nameravamo vzpostaviti stike z Zavodom za pedagoško službo v Kranju, ki naj bi svetoval vsem šolam na Gorenjskem, da v ponedeljek, 17. februarja, organizirajo športni dan.

-ne

Naši alpski smučarji...

(nadalj. z 10. str.) o

šnjo prednost si je po prvi vožnji priborila Mojca Magušar, drugouvrščena pa je bila domačinka Mlejninkova. V drugem teku je Magušarjeva ponovila odlično vožnjo in premočno zmagala. Dobro je vozila tudi Bemova, medtem ko je Mlejninkova padla in si zapravila uvrstitev na drugo mesto. Romana Lakota je drugo vožnjo začela zelo pogumno, žal pa je postala v drugi polovici proge žrtev prehudega tempa, padla je, zgrešila vrata in bila zato diskvalificirana. Kljub temu je Romana Lakota z zmago v Črnem vrhu, v veleslalomu dokazala, da se po skoraj dvehletnem odmoru vrača v vrh jugoslovanske ženske smučarske elite.

Pri članih so mnoga znana imena kazala, da bo boj za najboljšo mesto ogorčen. Od Jeseničanov so bili na startu Peter Lakota, Mirko Klemenčič, Jože Svetina, Andrej Fonikvar, Milan Marolt, Boris Pesjak, Jani Pogačnik, Lado Stare in Branko Aleš.

Razlike v prvem teku so bile minimalne. Prvi je bil Lakota, sledili so Skolčić, Klemenčič, Mlejnink, Ponikvar, Svetina, Marolt, Klinar, Pesjak itd. Vsi ti tekmovalci so prispeli na cilj s časi od 40 do 44 sekund. Odločitev je morala pasti torej v drugi vožnji.

REZULTATI — ČLANICE:

1. Mojca Magušar, SK Enotnost, 1.44,2, 2. Meta Bem, SK Radovljica, 1.55,3, 3. Metka Luzar, SK Enotnost, 1.56,0, 4. Alenka Mlejnink, Transturnist Škofja Loka, 2.01,4.

ČLANI: 1. Peter Lakota, SD Jesenice, 1.27,5, 2. Andrej Skolčić, SK Tržič, 1.29,4, 3. Branko Klemenčič, JNA, 1.32,2, 4. Jože Svetina, SK Jesenice, 1.33,4, 5. Miloš Mlejnink, Transturnist, 1.33,9, 6. Mirko Klinar, SK Jesenice, 1.34,0, 7. Andrej Ponikvar, SK Jesenice, 1.35,2, 8. Boris Pesjak, SK Jesenice, 1.36,6, 9. Tone Vogrinec, JNA, 1.37,2, 10. Sevnčnikar, Branki, 1.37,6, 14. Branko Aleš, uvrstitev Pogačnika ne vemo, Marolt pa je bil diskvalificiran.

Mabo

Tudi pionirji smučarji se resno pripravljajo

V pripravih za letošnjo tekmovalno sezono so mlajši mladinci in pionirji jeseniških smučarskih organizacij imeli že 48 treningov, od tega 21 na snegu. Dne 1. januarja so imeli v teh pripravih že drugo pregledno tekmovanje v veleslalomu na Črnem vrhu. Dolžina proge je bila okrog 300 metrov in je imela 14 vrtic. Progo so prevozili trikrat, za končni rezultat pa sta se štela dva poizkusa.

REZULTATI:

1. Iztok Saksida, mlajši mladinec, 1.03,9; 2. Sašo Jeklič, starejši pionir, 1.04,7, 3. Marjan Vovk, starejši pionir, 1.06,4, 4. Janez Gajparič, mlajši mladinec, 1.06,8, 5. Matjaž Sobert, starejši pionir, 1.08,6, 6. Evone Spec, mlajši mladinec, 1.09,0, 7. Janer Zupan, mlajši mladinec, 1.09,3, 8. Iztok Saksida, starejši pionir, 1.09,4, 9. Janer Babič, mlajši mladinec, 1.11,0, 10. Jože Smolej, starejši pionir, 1.16,3, 11. Rok Stravs, mlajši pionir, 1.22,8, 12. Janer Peskar, starejši pionir, 1.24,0, 13. Ziga Saksida, mlajši pionir, 1.43,2, 14. Sašo Oblak, mlajši pionir, 1.48,2.

Zanimivo je, da so v tretjem poizkusu le trije tekmovalci dosegli najboljši čas, pet jih je padlo, v prvih dveh